המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית

בס"ד, ירושלים, יום ועש"ק פ' לך, י"ב מרחשון תשל"ו (17 באוקטובר 75) | הדף היומי: שבת נ"ד

שנה כ"ז גליון 9027 | המחיר 120 אגורות

בתום מושב שרי החוץ הערביים בקהיר:

אזהרה לישראל מפני פעולת התערבות בלבנון

משקיפים: ההחלטה משקפת את חוסר יכולתן של המדינות הערביות לפעול ביעילות ליישוב המשבר בלבנון * סוריה, לוב ואש"פ נעדרו

קהיר, יום ה', — הארצות הערביות הזהירו היום כי ינצלו את כל משאביהן בפעולה מתואמת נגד ישראל, אם זו תתקוף את לבנון.

אזהרה זו כלולה בהחלטה שאושרה בתום מושב חירום בן יומיים של שרי החוץ הערביים כדי לדון במשבר בלבנון שסוערת הקרבות.

ההחלטה לא פירשה את סוג הפעולה שינקטו הערבים נגד ישראל במקרה של התקפה על לבנון. אולם ניסוחה לא הניח ספק לכך, שהיא מתבוננת גם להתערבות צבאית ולהפעלת נשק הנפט הערבי, כפי שנעשה במלחמת אוקטובר.

ההחלטה קובעת כי "מועצת שרי החוץ הערביים אישרו שכל ארצות ערב מתחייבות להתנגד בכל המשאבים העומדים לרשותם לכל נסיון ישראלי לנצל את המצב בלבנון במישרין או בעקיפין".

"הן רואות כל תוקפנות נגד לבנון כתוקפנות נגד כל ארצות ערב, והן ישתפו פעולה כדי להדוף אותה בהתאם לסעיפים של אמנת ההגנה הערבית המשותפת ומגילת הליגה הערבית".

אמנת ההגנה המשותפת מ-1950 חייבה את ארצות ערב להפעיל את כל המשאבים העומדים לרשותן "לרבות השימוש בכוח מזויין" כדי להדוף כל התקפה על אחת מהן".

ההחלטה אושרה ע"י כל 18 הארצות שהשתתפו במושב, מסרו פקידי הליגה הערבית.

סוריה, אש"פ ולוב החרימו את הועידה בשל סכסוכם עם מצרים בשל הסכם ההפרדה החדש בסיני.

את האזהרה לישראל הציעה מצרים. אולם דיפלומטים ערביים אמרו כי ההחלטה משקפת את חוסר יכולתן של הארצות הערביות לנקוט צעדים יעילים ליישוב המשבר בלבנון.

ההחלטה גם קוראת לכל הסיעות בלבנון לקיים את הפסקת האש, אשר הופרה לעתים תכופות ולעשות כל מאמץ כדי להשיב את השלום למדינה זו אחרי 4 סיבובים של קרבות במשך ששת החודשים האחרונים.

ההחלטה קוראת לכל ארצות ערב להושיט סיוע פיננסי ללבנון כדי לפצותה על הפסדיה, אך היא הניחה למדינות האינדיבידואליות לקבוע בעצמן את הסכומים, תוך התייעצות עם ממשלת ביירות.

מזכיר הליגה הערבית מחמוד ריאד אמר לעתונאים כי החלטות השרים היו "המכסימום שניתן היה להשיג בנסיבות הנוכחיות"... הועידה לא יכלה לעשות יותר".

הועידה הורתה לריאד לעקוב אחר המצב בלבנון ואם יהיה צורך בכך לכנס ועידת ערביות "בכל דרג שהוא" כדי לעזור ללבנון.

ריאד הביע צער על העדרות סוריה, לוב ואש"פ והודיע כי יימסר להם הודעה על ההחלטה. (עי"ר)

X ריגאלדו האלמוני, סגל חברה בארגנטינה [illegible] נגזר המוות על ידי מהפכנים [illegible] הכבישים בפני המכונית שבה נסעו [illegible].

X המדינות האפריקניות [illegible] להציג את עמדתן של [illegible] להפקיד נשיא עצרת האו"ם [illegible] — זאת גילו דיפלומטים אפריקנים.

ועדה באו"ם אישרה הצעה להגדיר הציונות כגזענות

הצעת ההחלטה תובא לאישור העצרת

מרכז האו"ם, יום ה', לאחר מאבק נוהלי ממושך, נסללה הבוקר הדרך להגשת הצעת ההחלטה, שעל פיה עשויה העצרת הכללית של האו"ם לקבוע כי "הציונות היא צורה של גזענות ואפליה גזעית".

ב-75 קולות נגד 22, עם 26 נמנעים, החליטה הועדה הסוציאלית ההומניטרית והתרבותית של העצרת להגיש היום רשמית את הצעת ההחלטה שהוגשה ע"י 20 הארצות הערביות, בתוספת קובה, גיניאה ואפגניסטאן.

תיקון זה בא במקום תיקון קודם שביקש לצרף את הציונות לשורת האידיאולוגיות שיש לגנותן במלחמה נגד אפרטהייד, המובאת כבר בפני הועדה.

ארה"ב, ארצות מערב אירופה וישראל הודיעו כי יצביעו נגד ההצעה.

יש לציין כי למרות אזהרות שנמסרו בחודשים האחרונים לא נעשה עד כה נסיון במושב העצרת שהחל ב-16 בספטמבר להשעות את ישראל מן העצרת.

הצעה החדשה תספק פורום לשורה של התקפות על ישראל. (עי"ר)

רגיעה בלבנון: שוב פורקו המתרסים בביירות

ביירות, יום ה' — לבנון עשתה היום מאמץ חדש לשוב לחיים תקינים ובשעה שמנהיגים פוליטיים התכנסו בנסיון להחזיק את הפסקת האש, פורקו מיתרסים ברחובות העיר ורבים מן התושבים חזרו לעבודתם.

החשודים של הצבא נכנסו לשכונות בבצא בביירות כדי להרוס מיתרסים שהוקמו בצידיהם ראשיים. הלוחמים המזויינים נטשו את עמדותיהם המרכזיות בשקי חול בשכונת דיקואנה ד סין אל פ"ל הסמוכה.

רדיו ביירות אשר הזהיר משך ימים כי מסוכן לעבור ברחובות ברבעים אלה, הודיע היום כי החיים חזרו למסלולם בעיר הבירה ובצדים נוספים אחרות.

הבנקים נפתחו מחדש והחנויות [illegible] הרימו את תריסיהם, בשעה שאלפי הרוכבים שבו לעבודתם או לביתם. (עי"ר)

המחבלים: לא אמרנו שסוריה תתערב בלבנון

ביירות, יום ה' — סוכנות הידיעות הפלשתינאית הכחישה אמש ידיעה שלפיה אמר דובר אש"פ [illegible] כי סוריה עשויה להתערב בלבנון אם העם הלבנוני לא יהיה כשר [illegible] את משברו.

רבין מכחיש העברת כוחות מסיני לגולן

הידיעות המופצות על העברת כוחות של צה"ל מסיני לגולן הן שמועות גרידא. אין אנו מרכזים כוחות ברמת הגולן — הכריז ראש הממשלה, מר יצחק רבין, ביום ה' בערב בהשיבו לשאלה משתתפי הסימפוזיון הבינלאומי על ההסכם הביניים בסכסוך הישראלי-ערבי, המתקיים במלון "הילטון" בירושלים.

מר רבין אמר, כי ידיעות מסוג זה מזכירות לו את התקופה שלפני מלחמת ששת הימים, כאשר גם אז הופצו ידיעות כוזבות כאלה.

השערות על קרע בין ברז'נייב ונשיא צרפת

מוסקבה, יום ה', — נשיא צרפת ואלרי ז'יסקאר ד'אסטן ביקר היום באתרי היירות בקייב, [illegible] ברז'נייב [illegible].

לא ניתן הסבר לביטול פגישה שאמורה היתה להתקיים אתמול בין נשיא צרפת לבין מנהיג המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ברז'נייב, [illegible] שגרם כאן לשמועות בדבר קרע בין השנים.

השערות אחרות שהועלו [illegible] במצב בריאותו של ברז'נייב [illegible].

קיסינג'ר יוצא מחר לסין

וואשינגטון, יום ה', — שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר עומד לצאת מחר לביקור של 4 ימים בסין, כדי לסלול את הדרך לביקורו המתוכנן של הנשיא פורד בסין, המצופה בסוף החודש הבא.

ביקור זה, ה-8 אשר ערך קיסינג'ר לסין בא בשעה שבמספר בעיות [illegible] על יחסי ארה"ב-סין. (עי"ר)

טיסות "אל על" שותקו בעקבות שביתת עובדי בתי המלאכה

התייעצויות דחופות נוכח המגמה לקיים שביתה ממושכת * הממשלה עשויה לנקוט צעדים לשם הפעלת החברה מחדש

עובדי בתי המלאכה של "אל על" הכריזו ביום ה' אחרי הצהרים על שביתה כללית, שתשתק כפי הנראה את כל מיפעל החברה.

ההודעה על השביתה נמסרה בשעה 14.30 וירדה כמהלומה על חברת התעופה הלאומית. כבר בשעות אחה"צ נבצה השביתה את המראתם של שנים ממטוסי החברה — לאתונה ולרומא. תחילה נאמר לנוסעים להמתין, מתוך תקוה שאולי יחולו שינויים בעמדת העובדים והמטוסים יוכלו בכל זאת להמריא לדרכם. אולם משנתארכו השעות עשתה חברת "אל על" מאמצים להעביר את הנוסעים למטוסים של חברות אחרות. חלק מן הנוסעים ישיכנו בבתי מלון עד יום ו' בבוקר, ואז יועברו למטוסי חברות אחרות.

אם תימשך השביתה הרי תשתק כליל את טיסות "אל על", שכן בלי שירותים מטיים של בתי המלאכה אי-אפשר יהיה להטיס את המטוסים.

עובדי בתי המלאכה, שמספרם כ-600 איש, מפעילים את הטרקטורים הגוררים את המטוסים על הקרקע, מספקים את שירותי הכח למטוסים החונים, מזינים את המדרגות ומבצעים את כל פעולות התחזוקה הדרושות בין טיסה לטיסה.

לפני שנה לא הצטרפו אל השובתים עובדי התחזוקה הישירה, אך הפעם עזרת עובדי בתי המלאכה נבצר גם מהם להביא את המטוסים למצב של כשירות-טיסה.

הנהלת "אל על": שביתה פראית

הנהלת "אל על" הכריזה כי זוהי שביתה פראית ובלתי-מוכרזת, שלא אושרה על ידי כל גורם רשמי. כעת מתייעצים בהנהלה כדי לברר מה ניתן לעשות כדי לעזור לנוסעים ולמנוע מהם סבל עד כמה שאפשר.

עובדי בתי המלאכה טענו, כי לא זכו לקידום בדירוגם המקצועי מאז מאי 1975 וכל המגעים שניהלו עד יום ד' לא נשאו פרי. בירוש קיימי עובדי בתי המלאכה ביום ד' משאר בין חבריהם, כ-600 במספר ו-93 אחוז הצביעו בעד קיום השביתה.

בשעות אחר הצהריים המוקדמות הודיע חבר ועד עובדי בתי המלאכה מר עמי אסינגר כי "ברגע זה אנו מיהיים בשביתה כללית שלא תיגמר עד אשר יתוקן הסכם העבודה שהפר. אנו חוזרים ומדגישים שלא ניכנע למעשי אלימות. אם יתנו לכם צווים, אל תקבלו אותם ביד ואל תחתמו עליהם. אנו עצמנו נטפל בכך".

יעקבי רואה השביתה בחומרה רבה

בשעות אחר הצהריים התכנסו בלשכתו של שר התחבורה מר גד יעקובי בתל אביב יו"ר מועצת המנהלים של "אל על", ח"כ משה כרמל, מ"מ מנכ"ל אל-על, מר בני דידיאי, ומר יהושע רוזנצוייג, מ"מ מזכיר ההסתדרות והמחזיק בתיק אל על בוועד הפועל. הפגישה נקראה בדחיפות כדי לדון במצב שנוצר. לאחר ששביתת עובדי בתי המלאכה לא רק שיבשה את מהלכן של טיסות אל-על, אלא קרוב לוודאי שאף ניתקה את הקשר האווירי עם ישראל המקויים על ידי חברת התעופה הלאומית.

חבר הועד עמי אסינגר מסר בשעות הערב לכתב עתי"ם, כי הועד כינס את העובדים בנמל התעופה והודיע להם כי הכוונה היא לקיים שביתה ממושכת, שתהיה לפי כללי הבטיחות יתוך קיום סדרי משמעת ואחריות מצד העובדים כלפי הציוד שהם מפעילים.

"אני רואה בחומרה רבה את שביתת עובדי חברת "אל על" עקב שביתת בתי המלאכה" — אמר ביום ה' בערב שר התחבורה, מר גד יעקובי, בתום התייעצות שהיתה בלשכתו בתל-אביב.

השר הוסיף כי "שביתה זו, המחבלת בקשרים הסדירים של התעופה האזרחית הבינלאומית של ישראל, לא אושרה על ידי ההסתדרות ופרצה בניגוד לכל נוהל מקובל. הממשלה לא תוכל להשלים עם תופעה זו, במיוחד נוכח מצב המשק ותה וחיוניותו של שירות זה למדינה".

הממשלה תשקול נקיטת אמצעים

שר התחבורה הדגיש, כי אם לא יגלו העובדים את מידת האחריות המקווה וימשיכו לגרום לשיתוק חברת "אל על" כולה על 5000 עובדיה — תשקול הממשלה נקיטת אמצעים לשם הפעלת החברה מחדש.

נציגי ההסתדרות ומועצת המנהלים של החברה הודיעו לשר כי הם שוללים מעשה זה של עובדי בתי המלאכה. נציגי חברת "אל על" דיווחו לשר התחבורה כי החברה נערכת להסעת נוסעיה על ידי חברות אחרות.

דובר ההסתדרות הודיע ביום ה' בערב, כי השביתה שהוכרזה על ידי ועד עובדי בתי המלאכה ב"אל על", שגרמה לשיתוק החברה, לא אושרה על ידי אף מוסד הסתדרותי מוסמך. דובר ההסתדרות הוסיף, ששביתה זו מנוגדת להסכם העבודה החתום על ידי הועד ההסתדרותי עם הנהלת חברת "אל על".

דובר "אל על" טען ביום ה' בערב, כי אין כל אמת בהודעת ועד עובדי בתי המלאכה כאילו היתה הפרה הזה העבודה, שכן החוזה הוא בתוקף עד 31 במרס 1976. הדובר ציין, כי זו גם דעת ההסתדרות.

פקיד אמריקאי: לא גברו המגעים בענין הגולן

תל אביב יום ו' — נציג אמריקאי רשמי אמר כאן היום, כי אין ארה"ב ממשיכה במגעים הדיפלומטיים שמטרתם לקרב את המצב ברמת הגולן אולם בעילות זו לא נבחה בימים האחרונים.

בכך הגיב על הידיעה שפורסמה היום ב"ג'רוזלם פוסט" לפיה פתחה ארה"ב במיתקפה דיפלומטית כדי להפיג את ההתחרויות הגוברות בין ישראל וסוריה, לקראת תום המנדט של כוח האו"ם בגולן.

קוראים להמתק עונש המוות של מ. לביאב

מוסקבה, יום ה', — קבוצה של פעילים יהודיים קראה אמש להמתיק את עונש המוות שנפסק ליהודי הבוכרי מיכאל לביאב המתמתק זה 10 חודשים בתא הנדונים למוות וקראה לעולם לא להיות לשלמות ברוח "ללכת בעקבות הנרי פראנקל".

במסמך שנמסר לעתונאים מערביים במוסקבה קראו 37 הפעילים לפתוח במערכה כדי להציל את לביאב, שנידון בדצמבר אשתקד למוות בירייה, לאחר שנמצא אשם בקבלת שוחד בהיותו מנהל של חנות כל בו במוסקבה.

ערעורו האחרון של לביאב בן ה-57 שהכחיש במשפטו קבלת שוחד אך הודה בספקולציה בקנה מידה נרחב — נדחה באפריל ע"י בית המשפט העליון הסובייטי, והוא ממתין עתה לתשובה על בקשת החנינה שהגיש לנשיא פדגורני.

לביאב לא היה בין הפעילים היהודיים ועד כה עורר גורלו אך מעט ענין בקרב הפעילים היהודיים במוסקבה. (עי"ר)

הדלקת הנר

	ערש"ק		מוצש"ק
ירושלים	4.29		5.40
תל אביב	4.47		5.42
חיפה	4.38		5.40

אפרים שטאובר
צורף זהב
הנני שמח להודיע לכל לקוחותי וידידי
כי בע"ה **עברתי**
מרח' בן זכאי 38 בני ברק
לכתובת החדשה
ברחוב ר' עקיבא 71
בני ברק בחצר קומה ב'
להתראות

בעל עסק — ובעל חנות
אם אתה זקוק
ל-**ניהול ספרים**
פנה לטל. 03-796738
בין 9.00—7.00 בערב

מחסן הספרים
ירושלים, רח' יחזקאל 11 (בניך הגובה לשעבר)
הכניסה משער הברכוני מול רח' הרצג
לבקשת רבים, אנו ממשיכים את
המכירה הכללית הגדולה
של אלפי ספרים
במחירים מוזלים ביותר והנחות גדולות מאוד
אי"ה לעוד ימים בלבד עד כ"א חשון ועד בכלל
מי יודע, יספיק המלאי
פתוח כל יום מלבד 3—12 לפנה"צ ו-5—9 בערב
ביום ששי מ-10 עד 2 לפנה"צ
רבים נסו ונוכחו — בוא גם אתה ותיווכח
וכל הקודם זוכה

אבד חסיד מן הארץ

בצער רב וביגון קודר הננו מודיעים על פטירת האיש היקר באדם עניו והסיד גומל חסד
הרב ר' **דוד** ב"ר שלמה **נתן** ז"ל
באלבא — יזד"ה
חתן הגה"ק רבי **צבי קינסטליכר** זצוק"ל אב"ד הרמנשטוב
הלויה תצא היום יום ו' ערש"ק י"ב חשון תשל"ו (17.10.75) בשעה 10.30 מביתו ברח' שמואל הנביא 68 ירושלים
המשפחה

דירה נהדרת
בת 3 חדרים במרכז העיר
סביבה שקטה
אבי"ר ורבא 7 בני ברק
אינפורמציה עם טלפון
03-799970

חיים רייס בני ברק
הניה רייכרד בני ברק
מאורשים
בס"ה, אור לי"ב מרחשון תשל"ו

בית הכנסת "דמשק אליעזר ואהל מאיר" דחסידי ויז'ניץ
רח' פיארברג 13 תל אביב
ברכת מזל טוב מעומקא דליבא
להוד כ"ק מרן **האדמו"ר מויזניץ** שליט"א
ולחתנא דבי נשיאה כ"ק **האדמו"ר מבלז** שליט"א
להולדת הנכד—הבן הבכור בשעטומ"צ
יהי"ר שירוו ממנו רב נחת דקדושה להפארת השושילתא דדהבא
חסידי ויז'ניץ תל-אביב | ועד דמתפללי בית הכנסת

כולל חבת ירושלים
צדקת רבי מאיר בעל הנס לעדת גליציה
ברכת מזל טוב
מהודרת כבוד ובשמחה ועונג חמו מגישים בזה בשם נו"מ וקהל עדתנו הק' את ברכתנו הלבבית להוד כ"ק הרה"צ פאר מקדושים
מרן **אדמו"ר מבעלזא** שליט"א
ולכל המשפחה הרוממה הי"ו
להולדת הבן שיחי'
יזכו להכניסו בבריתו של א"א בעתו ובזמנו ולגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט מתוך נחת דקדושה לתפארת אבות"ק זיע"א
בעתירה וברכה **ההנהלה**

ברכה לראש משביר
זר ברכות מוגש בזה למעכש"ת, מקים עולה של תורה והסידות
הרה"ג מוהר"ר **משה ארנסטר** שליט"א
חתן כ"ק מרן **אדמו"ר מויזניץ** זצ"ל
ונשיאה ורבה הנערץ של קרית "מאור חיים" ומוסדותיה בעיה"ק ירושלים
עם פתיחת ישיבה לצעירים "מאור חיים"
חוליה בשרשרת הזהב של המוסדות לשם ולתפארת בשעטומ"צ
בראשות רמי"ם מפורסמים גדולי תורה שליט"א
גדול יהיה כבוד הבית הזה, להרמת קרן התורה והחסידות על דרך ישראל סבא, יברך ה' חילכם ופועל ידכם תרצה בכל אשר תפנו
הועד האמריקאי למען מוסדות "מאור חיים"

קול רנה וישועה באהלי צדיקים
ברגשי גיל ושמחה מביע אני מקרב לבי ברכת מזל טוב נאמנה
לכ"ק מרן **אדמו"ר מויזניץ** שליט"א
ולחתנא דבי נשיאה
כ"ק מרן **אדמו"ר מבעלזא** שליט"א
ולכל המשפחה הרוממה
להולדת הנכד — הבן שיחי' בשעטומ"צ
יזכו להכניסו בבריתו של אאע"ה בעתו ובזמנו ולגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים מתוך נחת דקדושה לתפארת ישראל סבא
מברכם **שמואל דסקל**

עברה שנה תמימה

והבטחת הממשלה, שתוך תקופה זו תמצא ועדת השרים לעניני גיור פתרון חוקי ומוסכם לגבי בעית גיור כהלכה.

לא קוימה

מדוע?

מכיון ששתקנו.

שנים עשו הגורמים האחראים צחוק מן ההלכה — ואנחנו שתקנו.
ובכן, הפעם החלטנו **לא לשתוק יותר!**

נקומם ונסעיר את כל העולם היהודי — לבל יעיז איש יותר לזלזל בקדושת העם הזה, בלי שיסכן את מעמדו הציבורי והמוסרי, עד קצה גבול האמצעים החוקיים!
אנו דוחים בשאט נפש טענה, כגון: "אין כבודו של שר הפקר", כאשר המפקיר הוא השר עצמו!

כל מי שברצונו למנוע "הכשר" על גיור רפורמי — והישום גויים כיהודים — יבוא ביום ראשון י"ד חשון (19 באוקטובר) בשעה 15.30

לעצרת מחאה כל-ארצית
בבית ציוני אמריקה
בתל אביב,
ולאחריה בשעה 16.30
להפגנה המונית
בככר מלכי ישראל

אל תשכחו, מה שנאמר על מי שיש בידו למחות ולא מיחה...

בואו בהמוניכם!

הועד למען שלמות העם
רח' שלום עליכם 20, ת"א
טלפון 282098

דרוש עובד
בחנות עופות
דוד לורברבוים
רחוב יחזקאל 2 טל. 286626
(מקודם וינקלר)

דרושה מזכירה
לבית ספר בב"ב
בשעות 4—1 אחה"צ
לפנות טל. 742670

אלמן נכבד ממשפחה חשובה מעוניין
ב**אשה הגונה**
חרדית בגיל 40—45,
שמסכימה לגור בארה"ב
לפנות ת"ד 1306 ירושלים למס' 58

כלה חסכי כסף!
אנו ממשיכים במבצע!
מכירה והשאלה של
שמלות חופה
מובחרות, גם לפי מידה,
בבדים היוקרה, במחיר מוזל
טלפון 798803
אלתר, חזון איש 57 בני ברק
נא לזכור ולשמור

דרושה מוכרת
או מתלמדת
בבימ"ס להלבשה
אופנת דויטש
רחוב יבנו 84,
כ"ל משמרות מחנה יהודה
ירושלים, טל. 2613?
משכורת טובה

להשכרה
מאפית מצות בבני ברק
משוכללת ומודרנית עם כל הציוד
בדבר פרטים נא להתקשר בטלפון 783493

מספר מקומות מוגבל!!!
בבית האבות המפואר
פנסיון נאות-ים בת-ים
חדרים עם שירותים צמודים * איזור שקט עם אוויר צח * בית כנסת * חדר תרבות *
מטבח משוכלל כשר למהדרין.
שרות רפואי, טיפול אישי
טל. 868342- אחרי שעות המשרד: 240722.
טלפון בירושלים: 223428.

היום
עש"ק פ' לך לך —
בחנות הספרים לשמעקים
רח' מלכי ישראל 5 — ירושלים
מבצע מכירה מוזלת
של 150 הסטים הנשארים
מהספר שכבש את שוק הספרים בשנה האחרונה
"מרא דארעא ישראל"
תולדות הגרי"ח זוננפעלד זיע"א
הבי"ד הוסיף להרחבה ההדרה באלהי"ק
2 כרכים 750 עמודים מהדרי השער
על דעת התורה בבעיי הזמן
המחיר 48 ל"י בלבד
"משנת רבי אהרן"
200 אקסמפלרים בלבד
המחיר 25 ל"י
כל הקודם זוכה

חוג נשי אלכסנדר
בנשיאות הרבנית תחי'
הפתעה | **הפתעה**
מכירת בגדים במחירים מפתיעים מלפני הפיחות
בגדי ילדים * בגדי חורף שונים
מציאות! — תכשיטים * תמונות * דברי אמנות
המכירה תתקיים אי"ה בימים שני, שלישי ורביעי, ט"ו, ט"ז, י"ז חשון (20, 21, 22 באוקטובר) משעה 4—10 בלילה באולם שמתחת לביהכנ"ס דחסידי אלכסנדר רח' אחיעזר 4 בני ברק, ליד ביהכנ"ס הגדול
ההכנסות קודש למטרת צדקה

למנהלנו היקר
מר **יוסף כהן** הי"ו
ולרעיתו **ברכה** תחי'
ולבנו ר' **משה** הי"ו
אחולי מזל טוב לבביים
להולדת הבת — הנכדה שתחי'
נכדה להר"ר **אהרון הכהן** הי"ו
ותזכו לראות ממנה ומכל הצאצאים הרבה נחת בבריאות ואושר
בית החולים הכללי בקור חולים
ההנהלה, סגל הרפואי וצוות המנהלי

בית חולים לחולים כרוניים – ירושלים
ברכת מזל טוב לבבית
למנהל בית החולים
מר **יוסף כהן** ומשפ' הי"ו
להולדת הנכדה
נכדה להר"ר **אהרון הכהן** הי"ו
בברכה
ההנהלה, הרופאים, האחיות, וצוות העובדים

مكان الأصل

הד היום

שביתה ב„אל על"

ב-ת. נראה הדבר שעובדי בתי המלאכה של חברת „אל על" הדירים רוח מלחמתית. אם לשפוט על פי הדברים ששמענו אמש מפי של נציג ועד העובדים, הם מתכוונים לשבת את ביצוע צוי הריתוק שקבלו ארבעה מן העובדים, אף שקראו לעובדים לא להתגרר לאלימות ולא לחבל בציוד, קשה לראות כיצד מתרכבים שני הדברים יחד. מה שעושים עובדי בתי המלאכה הוא, יש בכך ביטוי של אלימות, גם הקריאה לא לחבל בציוד, נראית כלעג לרש, כיון שפגיעה בציוד אינה מוגבלת לפגיעה פיזית, פגיעה בתחזוקתו של החברה ובמוניטין שלה, המתבטאים כבר עתה לעתירות, איננה פחות חמורה.

בשעת כתיבת שורות אלה מוקדם עוד לדון על אופיים של האמצעים אשר עובדי בית המלאכה עשויים לנקוט להשיג את מטרתם. אולם, איזו צורה שילבשו ההתפתחויות הבאות, הן בעדות על ההדרדרות המגוה שצריכה להעביר את הממשלה בפני הכרעות חמורות, שלא הוכל להימלט מהן אם תרצה לקיים משטר של חוק וסדר במדינה ולא לתת לקבוצה קטנה לסגור על משבר את חברת התעופה הלאומית ולגרום נזק גדול.

הפילת שבגלגלה הכריזו עובדי בתי המלאכה את השביתה, איננה מצדיקה בשום פנים ואופן את השבתה, אפילו אם בעית שהנהלת החברה לא נענתה לדרישות, גם אם היתה מוצדקת, יש כאן ניצול לרעה של עמדת מפתח שבמסרה בידי קבוצה קטנה של עובדים, והי התנהגות חסרת אחריות שכסילה על כבד על עובדים שבידיהם מופקדים נכסים של אחריות גבוהה.

אין ספק שהעובדים אינם יכולים לצפות לאהדה כלשהי מצד הציבור, ובודאי לא לתמיכה ציבורית רחבה. אנו אומרים זאת גם אם אין לנתק את ההתרחשויות מן התפיסה הקיימת אצל ציבור העובדים במדינה בעקבות גלי ההתייקרויות האחרונות. תפיסה זו עלולה להתגבר לנוכח אזלת היד שמגלה הממשלה במאבק במחירים. ההבטחות לשמור על יציבות המחירים אינן עומדות במבחן, העובדים מגלים מדי יום בייום, שהאמצעים שבידיהם אינם מספיקים לעמוד את ההתייקרויות. הוסף המבחן שמתגלגל במשק מעביר את התפיסה ואין תוכנה כלל, שהם נדחפים לנקודים דרסטיים.

אלא שצריך לציין, כי כמו תמיד, בראש השובתים עומדים דוקא אלה העומדים בראש דירוג סולם השכר, אלה שהצליחו להשיג את התנאים הטובים ביותר במשק, ובין אלה נמנים בראש עובדי „אל על" לסוגיהם השונים. תצוין גם העובדה, שרשימת התובעים התכובתים נמנים על עובדי שירותים ולאו דוקא על עובדי הייצור, אלה האחראים מגלים יותר מדה של אחריות לקיום בקורות פרנסותיהם והם שוקלים ביותר מתוקנות את הנזק הצפוי משביתה. לא כן, אלה אשר יודעים כי הם מחזיקים עמדות לחץ כאלה העשויים להחניק עצמים חיוניים, כמו קשר התעופה שבין ישראל לעולם הגדול, אלה מאמינים כי בידם כוח לחץ כבד אשר יכריע את המעסיקים לקבל את תביעותיהם.

הממשלה המתכנסת היום תצטרך לשקול בכובד ראש את ההתפתחויות שיחולו היום. השאלה היא, מה יהיו התגובות של יתר העובדים בחברה שעבודתם הושבתה מחמת. הממשלה תצטרך להפעיל כיצד הוכל לאכוף את החוק ואת הסדר הציבורי המגוב על אותה קבוצת עובדים על כוונה להחזיר את החברה לפעילותה התקינה. אין זה מבחן לאל על בלבד, יש כאן מבחן הרבה יותר רחב שהשלכותיו עלולות להיות חמורות על ענפים אחרים במשק.

בשיחה מוקלטת תיאר קיסינגר את ניכסון כ„אדם לא נעים"

וושינגטון. — ה„וושינגטון פוסט" כתב כי שר החוץ קיסינג'ר, כהערות שהוקלטו ברשם קול בעת סעודה באוטאווה, תיאר את הנשיא לשעבר ריצ'רד ניכסון כ„אדם לא נעים" אשר בקשי החוץ את רסן השלטון בידיו.

העתון מסר כי דברי קיסינג'ר, שהוקלטו במקרה בעת סעודה בתום ביקורו בבירת קנדה ביום ד', הושמעו בשיחה עם שר החוץ הקנדי וציר הפרלמנט הקנדי.

עם זאת אמר קיסינג'ר באותה שיחה מוקלטת, כי ניכסון היה „אחד הנשיאים היותר טובים שלנו. אתם יודעים, הוא היה אדם מוזר. אולם הוא היה בעל יכולת הכרעה טובה מאוד. הוא נהג להדור ללב הבעיות".

(עי"ג, יופי"ע)

הפנטגון: חברת „נורתרופ" הוציאה 9,9 מיליון דולר למטרות מפוקפקות

וושינגטון. — חברת „נורתרופ" הוציאה 9,9 מיליון דולר ב„הוצאות מפוקפקות", לרבות יאכטה ובקתות ציד, כדי להמריץ את מכירותיה בארה"ב ובארצות אחרות בין השנים 1971 ו־1974. — נאמר בדו"ח שפירסם אמש הפנטגון.

על פי דו"ח הביקורת של משרד ההגנה האמריקאי, שנדרש ע"י ציר בית הנבחרים לס אספין ונמסר לפירסום על ידו, ביקשה החברה לאחר מכן להחזיר לעצמה 6,1 מיליון דולר מהוצאות אלה מממשלת ארה"ב.

החברה גם שילמה סך כולל של 9,1 מיליון דולר לעדנאן קאשוגי, נציגה בסעודיה, אולם לשכת הביקורת של משרד ההגנה איננה גורסת כי תשלומים אלה מפוקפקים.

בפרסמו את הדו"ח אמר חבר הקונגרס אספין: „6,1 מיליון דולר מן הסכום הכולל של 9,9 מיליון צדפו להשבונות שהוגשו לממשלה, ומשלם המיסים האמריקאי הוא שנאלץ לשלם את הכספים".

כן נאמר בדו"ח, כי החברה תרמה תרומה פוליטית שלא כחוק, ויש להניח כי תרומות אלה הושפעו למען קבלת הוזים ממשלתיים.

„נורתרופ" הודתה כי שילמה כ־29 מיליון דולר לסוכנים וליועצים זרים, והתשלומים אלה נחקרו ע"י ועדת משנה של הסינט.

בדו"ח גם נאמר כי החברה שכרה בקתת־ציד באיסטון שבמדינת מרילנד, והעמידה אותה לרשות עובדים של הפנטגון ושל הקונגרס.

(עי"ר, יופי"ע)

המועמדים לנשיאות ארה"ב כבר גייסו 13 מליון דולר

וואשינגטון, — יום הבחירות לנשיאות ארה"ב יהיה רק בעוד יותר משנה, אולם 13 מועמדים למועמדות כבר גייסו יותר מ־13 מיליון דולר וכבר הוציאו כסכום זה כמעט 11 מיליון דולר לקראת הבחירות שייערכו ב־1976 — מסתבר מסיכומים רשמיים שפורסמו.

דוחות שהוגשו לוועדת הבחירות הפדרלית מראים, כי הקציב הר הבחירות של המושל לשעבר רונלד ריגן התקציבים של 4 מועמים דמוקרטים בן השורה הראשונה, כבר נכנסו לגרעון.

המושל ג'ורג' ולס ממדינת אלבמה היא האיש שהוציא את הכספים הרבים ביותר בראשית מערכת הבחירות. וואלאס גייס 5,2 מיליון דולר למירוץ, וכבר הוציא 4,5 מיליון כשרוב הכסף מוקדש למסע גיוס כספים באמצעות הדואר ובסיוע מחשבים.

ארבעת המועמדים הדמוקרטים הנתונים בקשיים פיננסיים הם חבר בית הנבחרים מוריס יודאל, הסנטור לשעבר פרד האריס, והמושלים לשעבר ג'ימי קארטר וטרי סאנפורד.

הדמוקרט היחיד שמצבו הפיננסי טוב יחסית הוא הסנטור הנרי ג'קסון מוואשינגטון, אשר לרשותו עדיין עומדים 1,2 מיליון דולר מסכום של 2,8 מיליון דולר שגייס.

וועדת הבחירות של הנשיא פורד דיווחה על גיוס 706,900 דולר, ומסכום זה נותרו לה 426,600 דולר. (יופ"ע)

חולירע בסוריה

דמשק. — ממשלת סוריה מסרה על מקרים ספורים של חולירע, בציינה כי נקטה את כל האמצעים הדרושים כדי למנוע מגיפה.

שר הבריאות אמר כי „נמסר על מספר מקרים קלים של חולירע בין פליטים הנוספים בין סוריה ולבנון". המקרים נתגלו בשבוע שעבר בימי החג המוסלמי עיד אל פיטר. (יופי"ע)

ראש הסגל דורש הסבר על התנגשות מכוניתו של פורד

וואשינגטון, — ראש הסגל של הבית הלבן דונלד רמספלד ציוה על השירות החשאי, המופקד על בטחונו של הנשיא, להסביר איך יכלה מכוניתו של הנשיא פורד להתנגש בבוקר במכונית אחרת בעיר הרטפורד במדינת קונטיקט.

„הבית הלבן תמהה מאד מדוע דבר כזה יכול היה להתרחש", אמר דובר הבית הלבן רון נסן לעתונאים.

הוא הוסיף כי ראש הסגל דורש מהשירות החשאי להסביר מדוע לא נמצאו שוטרים בתפקיד בצומת הרחוב ששם אירעה ההתנגשות, בשעה שהנשיא פורד הוסע מסעודה של המפלגה הרפובליקאית אל נמל התעופה.

„הנשיא ראה את המכונית השניה מתקרבת, והתכונן לזעזוע ולא הוטל מבוהל", אמר הדובר. הוא הוסיף כי נראה שפורד לא נפגע. פורד עצמו אמר מיד לאחר ההתנגשות לכתב יונייטד פרס, כי הוא ברגיש „מצויין" ולא נזוע כלל. (יופי"ע)

העתון המצרי „אל אהרם" כותב ביום ו':

קיסינג'ר ביקש את בריה"מ להסדיר הפרדת כוחות בגולן

העתונאי אבדול קודוס, המשמש כיו"ר מועצת המנהלים של העתון, מציין במאמרו, כי ההסכם המוצע יתייחס לנסיגה ישראלית „גדולה בהרבה משלושה ק"מ שעליהם נמסר ברמת הגולן" * כדי שדבר זה יתאפשר היה צורך בשיפור יחסי ברית המועצות — ישראל * הביקור שערך אסאד במוסקבה היה קשור במאמצים אלה להסדר

קהיר. — העתון „אל אהרם" כתב בגליונו ביום ו' כי שר החוץ האמריקאי ד"ר קיסינג'ר הפעיל על ברה"מ את השפעתה להסדיר הסכם הפרדה נוסף באזור שבין סוריה לישראל.

יו"ר מועצת המנהלים של העתון אבדול קודוס, מציין במאמרו, כי ההסכם המוצע יתייחס לנסיגה ישראלית „גדולה בהרבה משלושה ק"מ שעליהם נמסר ברמת הגולן.

ביקור בן 24 שעות שערך נשיא סוריה חאפז אל אסאד במוסקבה בשבוע שעבר היה קשור במאמצי בריה"מ להביא לידי הסכם בין הצדדים, כותב העתון.

„קיסינג'ר החליט לפעול בנסיון בר בריה"מ", כותב „אל אהרם", מציין כי עשה את המאמץ להחזיר פגישה בין שרי החוץ של בריה"מ וישראל, גרומיקו ויגאל אלון בעת שנפגשו בחודש שעבר.

(עי"ר)

פהמי על כוונות ישראל „לאיזור מצרים בגרעין"

קהיר. — שר החוץ המצרי איסמעיל פהמי הגדיר כ„תברוקה" את הכרזתה של ישראל כי היא מוכנה להכניס לפיכך איזור מפורז מנשק גרעיני במזה"ת.

פהמי הגיב על איגרת ישראלית למזכיר האו"ם ולהמיס, בה הבריה על כוונותיה זו.

„התשובה הישראלית היא הבריה", קבע פהמי בהודעה שהוצגה על ידי סוכנות הידיעות המצרית. „אין זו תשובה רצינית, והיא רק הוצגה את הכוונות האמיתיות של ישראל במקרה זה".

שגרירים נוריקי בהתרבקת מסוק בלבנון

ביירות, — המצרים יצרים הממונה נהרגו כאשר מסוק של חיל האויר הלבנוני התרסק נתחתה הודות לה בפיס במצפון לבנון — על פי הודעת הצבא.

הדובר ציין כי המסוק מדגם „אלו־אט" הוזר ממשימת אספקה כאשר הדייס דיווח כי עליו לנבצע נחיתה אונס.

ארה"ב תספק טילי „לאנס" לישראל

וושינגטון, — משרד ההגנה האמריקאי הודיע על כוונתו למכור טילי „לאנס" — המסוגלים לשאת ראש חץ גרעינים לישראל. עם זאת הבעים משרד ההגנה שארה"ב לא תמכור לישראל ראשי חץ גרעיניים.

עוד נאמר בהודעה שחברת „אל.טי.וי." מסטרלינג היטס של מישיגן זכתה בחוזה זה היא תגדיל בעבודה, כדי להכין את 100 טילי ה„לאנס" שישראל מבקשת כפי הנראה לרכוש.

הטיל זה מסוגל לנצלה מ־95 ק"מ.

עתון ירדני: קדאפי יבקר במצרים

רבת עמון — מעצת לבן, קולונל קדאפי, יערוך בקרוב ביקור בקהיר, על פי מגבר העתון הירדני „אל דסתור", לדברי העתון יש להניח כי השיחות שיקיים קדאפי עם הנשיא סאדאת יביאו בעקבותיהם ל„התפתחות הבאות השובות ביותר".

לדברי העתון קיימת אפשרות של פגישה בהשתתפות סאדאת, קדאפי ונשיא סודאן נומיירי, ולהקמת פדראציה בהשתתפות שלוש המדינות. (עי"צ)

מנכ"ל „נתיבי נפט", ד"ר קיש, בסיור עתונאים

ישראל הפיקה באבו־רודס בס"ה 32 מיליון טון נפט

בשדה הנפט באבו רודוס יש מאגר נפט ל־12—8 שנים * העובדים המפוטרים — 200 במספר — קיבלו כבר פיצויים מוגדלים * חברת „נתיבי נפט" תתפרק,

מנכ"ל „נתיבי נפט", ד"ר מיכאל קיש, דיוז להגיבור ביום ה', כי שדה הנפט באבו־רודוס יספק למצרים נפט אויבן ההטן כולל כל המתקנים המוחדרים את התקנה, כפי שהוסכם בנתחה.

בסיור עתונאים שנערך בשדות הנפט באבורודוס מסר ד"ר קיש, כי בשדה קולחים כיום 73 בארות ביבשה ו־13 בארות ימיות, השואבות בס"ה כ־4,5 מיליון טון נפט לשנה — כ־55 אחוזים מכלל הצריכה של ישראל. הבארות „ישבה" למצרים במצב כזה שיוכלו להמשיך לשאוב ללא הפסקה כלשהי.

ד"ר קיש אמר, כי בשדה הנפט השאיבה היתה יותר השבה... „אני בטוח כי הסדר זה נעשה לפי דרישת המצרים אך כי הדבר קשה ומסובך להעביר מתקנים כאלה בעבודתם מיד אחת ליד שניה. הוא הוסיף, כי השדה ימסר כמיכן ללא דלק באהתן. ישראל הפיקה באבורודוס בס"ה כ־32 מיליון טון נפט.

מנכ"ל „נתיבי נפט" סיפר, במשובה לשאלה, כי הוא נתבקש להשתתף במשלחה הישראלית בדנבה כדי להביע את נושא הנפט מטעם ישראל, מן הצד השני היה איש צבא מצרי, אשר נעצר בחזוהה נפט. אולם בסיה היה רצון והדי טוב, „ואנו מרגישים שההסכם ביחס לנפט צודק והוגן".

בשדה אבורודוס יצאו כ־60 קי"ם ומצלה והחבו כ־25 קי"מ. יש מאגר נפט ל־12—8 שנים, ובדי להמשיך ולהפיק ממנו בעתיד כבשות כמו היום יהא צורך לשפר ולייצל את השאיבה.

ד"ר קיש ציין, כי כיום מפיקים הבארות כבריות גדולות יותר מאשר בעבר, לבריה שלא קרחו בארות חדשות ביבשה מאז 1967, וזאת כתוצאה מפיוצה התהליך הפקה חדש ויעיל.

התצתית אשר תישאר למצרים כוללת נוסף לבארות — מיכלי אחוקה ל־200 אלף טון דלק, מערכת הסבת חדישה, מערכת הפרדת המליחה, ציוד טכני ומיתקנים שונים בכמות ניכרה. בכל אלה הושקעו סכומים ניכרים ב־8 שנות שלטון ישראל בשדה אבו־רודוס, אולם לדברי המנכ"ל שילמו את עצמן עיקר ההשקעות תוך תקופת קצרה.

ד"ר קיש מסר, כי המים הדרושים לקידוחים — כ־1,000 קוב ליום — מובאים כצינורות כבארות פיראן, ומי שתיה למחנה — כ־600 קוב ליום — מובאים מבארות סידרי. הבארות הללו נשארים בשליטה ישראלית, ולמצדים תינתנה 3 אלטרנטיבות לספק מים לשדה הנפט: 1) להביא במיכליות מסואץ, 2) להקים מיתקן התפלה גדול, 3) לקבל את המים מישראל. „אנו מקוים שהם יבחרו באפשרות השלישית, כי בצורה זו להכנס למערכת של שיתוף פעולה אתנו גם בעתיד — אמר.

הוא הוסיף, כי כדי להפעיל את בארות הנפט נזקק לתשכל המזודה אשר הוכשר ע"י הנבטחים במקום.

ד"ר קיש ציין, כי כאשר החלו לדבר על נסיגה מאבו־רודוס, בחודש מרס השנה, הופסקו ובוטלו השקעות שתוכננו לטווח ארוך, בעוד שלטוות בינוני וקצר נמשכו בהתאם לצרכים ובהתאם לחישוב שנוכל להפיק מהן את מלוא התמורה.

אשר לפיטורין אמר המנכ"ל, כי מתוך השדה של 550 עובדים פוטרו כבר כ־200. בעיקר אלו שעסקו בהשקעות, והיתר יעבדו עד העברת השדה. המפוטרים מקבלים פיצויים מוגדלים, אולם לדבריו הרמה פחות. מהסכום של 180 מיליון לירות שפורסם באחד העתונים, הוא לא יכול לנקוב בסכום המדוייק אך ציין כי זהו „סכום נכבד". כל הנושא נקבע על דעת ועדת השרים לעניני שכר.

ד"ר קיש הודיע, כי עם נטישת אבורודס במחצית השניה של נובמבר התפרק חברה „נתיבי נפט", באשר עד כה לא הגיעו כל הנחיות מן הממשלה באשר להמשך פעילותה. יתא זה פירוק מרצון, אולם עדיין לא ברור מה יהא גורל 70—60 עובדי המשרד, אשר טרם קיבלו פיטורין. (ע)

שני מיצבורי נשק גדולים נתגלו בבלגיה

ליאז, בלגיה, יום ה' — שני מיצבורי נשק השאיים נתגלו אתמול בבלגיה, בערים ליאז' ואנטוורפן, ובנגלו רובים, רובים אוטומטיים, דרישות, רימונים וכן אמצעים לבכים ובכידונים. עדיין לא ידוע למי נועד כלי נשק אלה.

המיצבור באנטוורפן נתגלה היום בעקבות התפוצצות שם, בבעליו של המצבור, דוחף דיטרם, שהיה חשוד זמן רב ע"י המשטרה בסחר נשק, נרה"ג כאשר ביקש לפרק פגז. באותה התפוצצות גם התפוצצו מספר ארגזים של תחמושת.

על פי ההוצאות הראשונות של החקירה מסתבר כי כלי הנשק נועדו לתנועות גרילה בארצות הים.

פהאמי נפגש עם משלחת פלשתינאית

קהיר, יום ה' — איסמעיל פהמי, שר החוץ המצרי, קיבל אמש לשיחה משלחת פלשתינאית, שבה השתתף גם יהיה עתאר, נציג „אלפתח" בקאהיר — על רקע משבר בפוצאת הידיעות המצרית.

הסוכנות לא מסרה פרטים על תוכן השיחה, שבה נכחו גם גמאל סוראני, נציג אש"פ בקאהיר, וכמיר כמאל.

עוד מוסרה סוכנות הידיעות המצרית, כי פהמי קיבל אמש לשיחה את צמיחי הלבנוני, פיליפ תקלה. שני השרים דנו בההתפתחויות האחרונות בלבנון ובהצעות ליישוב המשבר, שהוגשה לוועידת שרי החוץ הערבים.

יאנוש קאדאר נגד הסכם הביניים

וינה, — מזכיר המפלגה הקומוניסטית ההונגרית, יאנוש קאדאר, דחה את המדיניות של „צעד אחר צעד" בצורת הסיכון לכינה אותה „כשלון".

בהופעתו באסיפה פומבית, בה הסביר את עמדת הונגריה כלפי בעיות בינלאומיות, הוא אמר: „המדיניות של הצעדים הקטנים לא תפתור את בעיות היסוד של המזרח התיכון. מדיניות זו כבר הוכיחה את עצמה בכשלון".

„אנו משוכנעים, כי הדרך הטובה ביותר לפתור את בעית המזרח התיכון היא חידוש ועידת זנבה", אמר קאדאר. (עסט"א)

מבטיח לסייע בהענקת זכות לאל על בטורונטו

שר התחבורה הקנדי לשעבר של קנדה אמר ביום ג', כי אם ממשל „אל על" אי הנהלת החברה יפנו אליו ויבקשוהו לפעול אצל המשרדים הנוגעים בדבר בקנדה להעניק ל„אל על" זכויות נחיתה בטורונטו — הוא ישמח לעשות זאת. עם זאת ציין, כי לא יוכל להבטיח שמאמציו יוכתרו בהצלחה.

השר לשעבר מר ז'ונל שאבריה אמר את דבריו בנמל התעופה בן גוריון, לפני צאתו את הארץ בסיום „אל על" בדרכו לטנטראול, בתום ביקור פרטי של 8 ימים יחד עם רעיתו בישראל.

בגלל היצוא הישראלי לסקנדינביה

קופנהאגן — היצוא הישראלי לשוודיה ולדנמרק גדל והולך, בעוד הייבוא מארצות אלה פוחת והולך.

בסיכום סטאטיסטי שפורסם בשוודיה לגבי המחצית הראשונה של השנה, נאמר כי היבוא מישראל בתקופה הנדונה מסתכם ב־28 מיליון כתרים שוודיים, לעומת 11 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד.

היצוא השוודי לישראל באותה תקופה הגיע ל־134 מיליון כתרים שוודיים, לעומת 161 מיליון אשתקד.

היצוא הישראלי לדנמרק במחצית הראשונה של השנה תוכפל כמעט לעומת התקופה המקבילה אשתקד, עיקר במיוחד היצוא של ייקית, פירות, נעלים, כימיקלים פלסטיים וביגוד מישראל לדנמרק.

בסימפוזיון הבינלאומי על ההיבטים הצבאיים לסכסוך באיזור:

הרמטכ"ל: ארצות ערב מקדישות מרץ רב להשגת נשק גרעיני

חשיבות ה„פרשינג" לישראל היא כגורם שיביא את הערבים: למחשבה מרובה ולהתחשבות בסכנה שבטיל זה * לוב וסעודיה — מהוות מאגרי נשק * ראש אמ"ן: ארצות ערביות מנסות לרכוש יכולת גרעינית בכל דרך אפשרית

האיזור. „אינני יודע לשם מה איגרת לוב בשק כה רב במחסניה, אבל עלינו לחשוב, שנשק זה יהיה מכוון בסופו של דבר נגד ישראל" — אמר רב־אלוף גור.

הוא הוסיף, כי בזמן הקרוב תהיה גם סעודיה „בהסן נשק אדיר", אשר יהיה אפילו מסוכן יותר מלוב. זאת משום קירבתה של סעודיה לישראל בדרום ומאל החוף המזרחי של סיני.

התמורות המשמעותיות, שהתחוללו בזירת התיכון מאז מלחמת ששת הימים ועד היום, באופי הצבאות ובמעצמות ובטכנולוגיה ובמושגים, אינם מאפשרים עוד הגנה על ישראל בקווי הגבולות ובאמצעי ההגנה של 1967.

מבחינה צבאית לא ניתן לשוב למצב של ערב מלחמת ששת הימים. כל נסיון לפתור את הסכסוך הישראלי ערבי חייב להביא בחשבון עובדה זאת. דברים אלה הצהיר הרמטכ"ל רב־אלוף מרדכי גור במהלך דיוני הסימפוזיון הבינלאומי על ההיבטים הצבאיים בסכסוך הישראלי־ערבי הנערכים במלון „הילטון" בירושלים.

רב־אלוף גור הסביר, כי היסודות הצבאיים המכריעים בזירת התיכון, מושפעים כיום בגידול רב של צבאות ערבי האיזור ומעוצמה טכנולוגית הדולה ההולכת, תוך כדי שיפור איכות האדם. ימהלה התקיפה של הערבים גדלה באמצעות היזלת אויר גדולים יותר משהיו להם בעבר, והשימוש בטילים, לרבות הטיל קרקע—קרקע „סקאד" שבידי סוריה, כלפי אוכלוסיה בעורף. תופעות אלה מחייבות לא רק פיתוח נגדי של שיטות התרעה מוקדמות, אלא גם מחייבים שטחי ארץ ועומק טריטוריאלי כדי להדיפה בזמן.

חשיבותו של הטיל „פרשינג"

הרמטכ"ל הסביר לפיכך גם את חשיבותו של הטיל קרקע—קרקע מסוג „פרשינג", שישראל מבקשת לרכוש באמצעי פרטיה ויעיל ביותר במאזן הכוחות הקיים. הוא העטים, שה„פרשינג" בחשותה של ישראל יהיה ללא ספק גורם אשר יביא את הערבים למחשבה מרובה ולהתחשבות בסכנה אשר טיל זה מהווה לגבי מטרות חשובות הנמצאות בשטחהן.

רב־אלוף גור הוסיף, שכיום לא מדובר בשימוש גרעיני או בהיצע של התקפה גרעינית, אם כי ידוע שארצות ערב מקדישות מרץ רב להשגת יכולת גרעינית. אולם גם ללא היימוש גרעיני נאמרים בר־איכות הערביות בסווג מקומות של נשק קונבנציונאלי.

הרמטכ"ל הצביע על לוב כמאגר נשק עצום החוות כבר סכנה לשלום בזירה.

בסימפוזיון את היסודות הצבאיים של מלחמת יום הכיפורים ציין, כי לאחרונה התלו צבאות ערב ובהוד מצרים, לגייס אנשים מקרב שכבות האינטליגנציה במטרה להעלות את הרמה ה־אנטי־ית וההשכלתית של הצבא. אולם דוקא תהליך זה גרם להתצורדות בקרב משפחות האינטליגנציה האלה, אשר החלו להוות מעין קבוצות לחץ על השלטונות נגד מלחמה מחשש לחיי בניהן. „אם תהליך זה יתגבר יחד עם פעולות פיתוח כלכלי וחברתי בתוך ארצות ערב, תהיה בכך התפתחות חיובית לטווח ארוך" — אמר האלוף גזית.

בדבריו הצביע ראש אמ"ן של היסודות הבולטים בהתנהגות ארצות ערב לצבאותיהן בעקבות מלחמת יום הכיפורים, הניכרים במאמצים נמרצים לרכוש יכולת גרעינית, לשפר את אמצעי הלחימה ולפתח אפשרות של תקיפת העורף.

אלוף גזית הדגיש, כי ידוע שארצות ערביות מנסות בכל דרך להשיג יכולת גרעינית. לוב אף כבקשה מסיני כמה גרעינים המוזרם כור גרעיני. אלוף גזית מכור שהקמת זו עדיין איננה מהווה איום ישיר על ישראל ועל השלום, אולם לפחות ארוך יש בכך כדי לעורר מחשבה רצינית.

יסוד אחר בהתנהגות צבאות ערב הוא הנסיון להכות בעומק ובעורף, כפי שניסתה כבר סוריה בעת מלחמת „יום הכיפורים באמצעות טיל ה„סקאד" במלחמה עתידה עשויים נסיונות כי אלה להיות יותר רצינים. אולם לדעת אנשי הצבא אין בטילי הקרקע—קרקע כדי להיות גורם מכריע את הכף במלחמה.

עוד ציין ראש אמ"ן, כי צבאות ערב נעזרים בכוחות צבאיים, שבאים לא רק מקרב הארצות הערביות. בי מלחמת יום הכיפורים סייעו לסורים בעיקר יחידות שריון וכן טייסים ד מטוסים עירקיים. אליהם הצטרפו גם טייסים שבאו מצפון קוריאה ומפקיסטאן. ראש אמ"ן סבור, שבעתיד עוד הגבר העזרה הצבאית של עירק לסוריה, בלבד הפוגה שבצבא עירק והתפנה ממלחמתו בכורדים. (ע).

טילי „הוק" בידי ירדן יכבידו על ישראל

בתשובה לשאלה חיוות הרמטכ"ל את דעתו, כי טילי „הוק" ברשותה של ירדן עלולה להכביד על ניהול המלחמה מצד ישראל. לדעתו, קיימים כיום חילוקי דעות פוליטיים עמוקים לבדי בין ירדן לבין סוריה, אשר מונעים אחדות מלאה ביניהן, ביחוד במישור הצבאי. אך עם זאת הן צלולות לשתף פעולה במסגרת מבוילמת נגד ישראל, גם במישור הצבאי, בבחינת „טוב להיות יחדיו".

הרמטכ"ל אמר, שאם ירדן תיפתח חזית מזרחית, תהיה זאת חזית ארוכה ביותר, אולם היא תאפשר לצה"ל תמרון של כוחות ותכנון פעולות נרחבות, אשר יפגעו בריכוזי הצבא הירדני בהצלחה.

הרמטכ"ל אמר, כי עקרונות הלחימה של צה"ל יוסיפו להסתמך גם בעתיד על יוזמה של מפקדים מקומיים, על גמישות וניידות. זאת בניגוד לעקרונות הצבאיים המסתמכים בעיקר על הכמות והזמן.

באיכות האדם רואה רב־אלוף גור את יסודו של הפער הקיים בין צה"ל לבין צבאות ערב. הוא הוסיף, שטעות לחשוב, כי שימוש בלבד בנשק חדיש ומתוחכם בידי הערבים יסגור את הפער, משום שישראל מצרפת אל הנשק המתוחכם גם את האדם הנבחר, וזהו יהיו הגורם, אשר ישאיר את הפער לאורך זמן.

העלאת רמת האינטלגנציה בצבאות ערב

אלוף שלמה גזית, ראש אמ"ן, שסקר

מיום ליום

הרחיבי מקום אהלך

בשבועות האחרונים עדים אנו לשורה של חגיגות המציינות הרחבת אהלי תורה. ישיבות נבנות למשכנים חדשים, מרחיבים כותלי הקליטה לתלמידים במקומות תורה. מוסיפים אגפים או כנדרים בבניינם, וכל אלה הם סיבה להרגשת הכבוד אצל הציבור שוחרי תורה, הרואה בהרחבת האפשרויות ללימוד התורה עוגן הצלה היהדי לעם ישראל במבוכה הקשה המוקדת דור זה.

כיום, מעטות לדאבוננו ההזדמנויות לכך שאפשר יהיה לחוש עדות. הצללים מרובים ביותר, הבעיות סבוכות, מבפנים ומבחוץ. הרבה אויבים אורבים לנו לעם ישראל. אויבים פיסיים ואויבים רוחניים. אין תרופה לכל אלה אלא בהתחזקות בלימוד התורה, וראשם כל אלה שהשקפת עולמם היא כזו, להתברך בעובדות ההתרשות של ביצור קניני תורה, תרת־משמע.

בעם כן האור דוחה הרבה מן החושך, וזה אמור על כל מוסד תורני שקם או מתרחב. בצד כל התופעות השליליות יש להבחין בתנועה, אמנם לא גדולה, של הנהיים אחר האור המבצבץ מבין ספסלי בתי־המדרש, ותפלה בלב כולנו כן ירבו וכן יוסיפו. כל אלה מחישים ומקרבים את פעמי־הגאולה. מי יתן והיה!

ביקור מול ביקור

נשיא מצרים עומד לקיים בקרוב ביקור ממלכתי בארצות הברית. הוא צריך לפעול את הדרכים החדשים שנוצרו בין ארה"ב לבין העולם הערבי, במיוחד מצרים, ולהורי הפקתה שראשי הממשל האמריקאי עושים מאמצים רצים לעדן לשוות לביקור הולה מיוחסת עד־פדי מתן הזדמנויות פילהרה לסאדאת, ובתוך זה — הפעמה והצגה בפני בתי־המחוקקים.

סאדאת בוודאי ינצל את הביקור כדי להוכיח לעולם הערבי שמה שעשה וההתפנית שביצע אין בזה משום כניעה, אלא להיפך, שהוא „מחזיק" את ארה"ב לצדו. סובן מאליו שביקור כזה ילווה במעטה הסברה ויעשיד במבוכה לא מעטה גורמים יהודיים. אנו כבר הרגשנו כאן את טעמו של המשטר האמריקאי כלפי מצרים, הן בלחצים שהיו עד כה והן ברמזים על לחצים שעלולים עוד להיות בעתיד.

בינתיים מתנהלת פעילות סיווה מסביב לאירוע אחר הקשור בביקורו של סאדאת, הלא זה הר ביקור הצפוי שצריך לקיים בארה"ב ראש הממשלה, מר יצחק רבין, ביקור שנועד להיערך סמוך לאחר ביקורו של סאדאת. מירושלים מתנהלת פעילות לדחות את ביקור רבין בארצות הברית לכמה חדשים, כאשר הסיבה לכך היא שלא רוצים שמר רבין יבקר בשעה שעדיין יעמוד רישום ביקורו של סאדאת באורה"ב. יהיו ללא ספק הבדלים בולטים במתנות ובצורה שבה יתקבל סאדאת. לא באה אולי לדרוש מה שמעניקים לנשיא המצרי, אך גם לא בעים שכל אחד יעמוד וימנה את הבדלים...

תקציב ענק

הידיעות שדלפו בסוף השבוע שעבר מדיוני צמרת משרד האוצר אומרות, כי הצעת־התקציב שאותה מכינים עכשיו עלולה להגיע לסכום האסטרונומי של 98 מיליארד לירות, שהוא גדול בלמעלה משלושים מיליארד מן התקציב של שנת הכספים הנוכחית, לאמר עליה של קרוב ל־60 אחוזים בין שנה לשנה!

הנו ללא ספק גידול מדהים ביותר, וספק רב אם ישנו שיקול־דעת מספיק לגשת לסדר־גודל של עליה כזו. אמנם, בשנה הבאה יגדל פרעון חובות של המדינה ב־8 מיליארד ל"י, אך בעיקר רואים את הגידול בשל תחזית של פיחותים וחולים.

ביותר מעוררת תמיהה העובדה שכבר מראש מודיעים, למעשה, לאזרחי המדינה כי יהיו פיחותים וזחלים, רמז ברור לסוחרי המטבע המסחר כי כדאי להם לאגור מהרים; עידוד גלוי לצבירת דולרים, והחד כך באים ומתפלאים: איך זה יודעים שיהיו פיחותים?...

מציאות מפלגתית

גם ראש הממשלה, מר יצחק רבין, הצטרף לסיסמה שטבע שר האוצר, מר יהושע רבינוביץ, כי אמנם יש יותר מדי משרדי ממשלה, אך המציאות הקואליציונית מפריעה לשנות זאת. הללו מסבירים כי בגלל שהמערך נאלץ להיכנס בשותפות קואליציונית עם מפלגות אחרות — אין מנוס מלהעניק תיקים גם לאחרים.

קודם כל יש דבר צורם את האוזן בהסבר זה, כאילו למערך מגיע הכל באורח טבעי, שהרי המדינה היא שלו, אך מכיוון שיש עוד אי־אלה „גורמים זרים" שהטפו להם נתח בתוקף הדימוקרטיה — נאלצים להם להם. כאילו המצביעים בשביל מפלגות אחרות אינם אזרחים שווי־זכויות כמו אלה שמצביעים בעד המערך.

אלא שזו כבר שאלה של טעם

טוב, ועל כך אי־אפשר לחייב אף אחד. לעומת זאת, אפשר ומותר להתמע לומר אמת, והקביעה שיהד „מציאות קואליציונית" היא משום לא אמת. יש היום בממשלה 18 שרים ו־14 מהם הם אנשי המערך, לאמר קרוב ל־80 אחוז מן השרים מוחזקים בידי המפלגה שראשיה מקוננים על מציאות קואליציונית...

המציאות היא מפלגתית, מפלגת ראש הממשלה ושר האוצר, בגלל הידרביה הפנימיות שלה, מנצלת את הממשלה ואת כספי הציבור כדי לחלק כיבודים לאנשיה מפלגים ומהוגים שונים. למה לא יאמרו ראש הממשלה ושר האוצר אמת זו? למה לא יודו שאינם מסוגלים להתגבר על הבעיות המפלגתיות הפנימיות שלהם ולכן הם מתזיקים ממשלה מנופחת? הטלת האשמות־שוא על אחרים אינה תורמת להגיינה ציבורית.

הסיעה והממשלה

בעבר היה תיאום מלא בין סיעה המפלגה השלטה לבין השרים של המפלגה בממשלה. בתקופה האחרונה התקרקרה ביותר תמורה זו. יותר מדי הקשיב נוצרים להפשר־עקילה, ואילו המנהיגות היא רופפת והלשה ואינה מסוגלת להשליט מרות. עכשו, כאשר הממשלה התלויה — היא סרט מפאיי שיש להתמך בהחלטה ולא להתמהר, ואילו כיום המה הפרצות והדבר מפיל אשמה על ראשי המפלגה.

על רקע זה נתעדו בשבוע שעבר סיעת המערך עם ראש הממשלה וכמה שרים כדי לדון במה שכונה „טיהור האוירה". אנשי הסיעה טענו כי הממשלה אינה מתאמת די הצורך את צעדיה עם הסיעה, ואילו מר רבין טען, כי אפשר לקיים תיאום על עקרונות ולא על כל פרט ופרט. הסיעה צריכה לתמוך בממשלה גם בפרטים שאינה יודעת עליהם או אינה מסכימה להם. העיקר העקרונות. מר רבין מבקש בודאי לחזור אל מציאות שהיתה בעבר, כאשר ראשי ממשלה היו ראשי מפלגה והנהגו מאוטוריטה מוחלטת ובלתי־מעוררת. אלא שמר רבין איננו כבבן מאיר, אשכול ובודאי שלא כבן־גוריון. אמנם באחרונה הוא צובר לעצמו נקודות־עוצמה ומתבצר גם כראש המפלגה, אולם עדיין לא הגיע לדרגה כזו שכל צעד שיחליט עליו יתקבל בלא עירור.

רבים שמים לב לעובדה, כי רבין מתיר לעצמו ביקורת יתר הוקשית כלפי שרים מתוך המערך, וביחוד במה שנוגע ליריבות הסמויה שבינו לבין שר הבטחון, מר שמעון פרס. כבר מרגע שנבחר להתפקיד ראשות הממשלה, ידע, כי מר פרס הוא יריב קשה עבורו, שכן השנים צמדו ביחוד בהתמודדות על תפקיד ראשות הממשלה, כאשר רק הבדל קטן קיים בין מספר התומכים בו לבין מספר התומכים בפרס. רבין מקווה, כי לאחר שרה של צעדים שביצע, בעיקר בהתחום המדיני, התחוקה התהמכה בו ובמקביל ירדה התהמכה במר פרס, אשר אין לו בסיס המיבתי רחב מאחוריו. יש המבודדים שמר רבין לוסש גם עין למשרד הבטחון, ומכאן „רמזי־הביקורת" שהוא שולח באחרונה כלפי פרס. בניגוד לראשי ממשלה קודמים, הרי רואה רבין עצמו מתאים לעניני הבטחון בתוקף עברו כרמטכ"ל והוא כנראה מעוניין להחזיר את המצב שהיה בעבר, שהתפקיד ראש הממשלה שולב עם תפקיד שר הבטחון...

לא תכסיסים...

שר התיירות, מר משה קול, לא נהנה באחרונה מעתונות טובה לאחר פרשת האיומים שהושמעו והוא האשר מפלגתו כי עומדים להחיל במשבר ממשלתי, אך מר קול כמה, והכחיש כמה הסדירה הפלגלים השרידו כל ספק שמא מתכוונים הם לפרוש מן הממשלה, הגם שלא נבנא עוד במדינה איש נאמני שיאמין באמירות כגון זה.

אך מסתבר שמר קול גם רגיש ביותר לביקורת שמשמיעים נגדו, באשר מאשימים אותו ואת מפלגתו בתכסיסים. במכתב לאחד העתונים טוען מר קול ש„אין לייחס לי האשים אותו בתכסיסים או ברצון להטעות את הציבור"... תמרות לעילא מצד אדם, אשר מכריז כי יש לציין בהמשך שותפות לייע בממשלה, וכעבור יומים אחדים בלבד — הוא תובע מהנהלת מפלגתו להחלים שיש להצביע בעד מדיניות הממשלה ולהסיר כך הפיק את כל ההצבעות לפרישה או איומים אחרים.

מר קול בוהל לכל הנראה שמא יצטרך לבצע את איומו. הוא מוכן שהשהכנע מקאום מר רבין בפני הנהלת מפלגתו, אך מר רבין לא הבטיח מאומה לאנשי לי"ע, זולת איום מרומז, כי המפלגה הזו תצטרך לשקול אם פניה להמשך והתוהפות. די היה ברמז זה כדי להפחיד ולהחזיר את ה„סוררים" להיק השמעת הטובה. מר רבין בודאי היה באוזל לעצמו מקושלים כאלה גם בקרב סיעתו שלו...

مكامن الأصل

המחדל שאיננו חדל

למלחמה האחרונה ניתן השם "מחדל" עם הכיפורים", אך מתלווה לה בכל הזמן: "מחדל", וזהו ההגדר הסלול לשלוחות המעיבים שקדמו למלחמה והתגלו בתוך המלחמה עצמה. הרבה מאד ישנו בענין זה הרבה, במקוה, נעשה על ידי הגורמים המתאימים לתקן ולמנוע זאת להבא.

השאלה - אם הכידו בעובדה הזו של מחדל, כבר מזמן אינה שנויה במחלוקת. כל הגורמים הודו בכך, מי בהרבה ומי במעט, וגם לא צריכה להיות הודאה כזו, כאשר המציאות העובדות דיברו על כך, עד שגם חרש יכול לשמוע זאת. אמנם, מהכרת עובדה וצד לתיקון ליקויים רחוקה הדרך, אך מותר להניח שלא מעט ליקויים תוקנו ובוודאי הופקו לקחים מרובים.

אך היה מחדל, שבמהלך המלחמה ולאחריה נתגלה במלוא כל החריפות, ועל תיקונו של זה אין איש חושב; אין כי שישים על לבו את ההכרח לשנות את המציאות העגומה, וכוונתינו למחדל החינוכי, שהוא יסוד לכל הליקויים ולכל המשגים. קיומו של החינוך החילוני, הרדוד, שאיננו מקנה ערכים, שאינו שותל בלבבות רכים וצעירים אהבת עמם וארצם, שאיננו מכוון אותם אל המקורות של היניקה הנצחית שלנו, שאיננו מכוון אותם להשקות עצמם ולהרוות צמאונם מבארות המים החיים שמהם יינקו מאז קיומנו. כלם — גילה כבר בעבר כיוונים מסוכנים ביותר, ולמרבה הדאבון מעמיקה עוד יותר מציאות זו של התלשות מערכי-היסוד של זהותנו כאומה.

העליה המצטמצמת למימדים זעירים ביותר, ואילו הירידה מן הארץ גדלה ותופחת. צעירים ולא כל-כך צעירים עוזבים את מולדתם לחפש להם את אושרם במקומות אחרים. ערים שונות בעולם מתמלאות יורדים העוזבים מפני חוסר הרגשת ערכיות בישיבה בארץ ומפני היעדר בטחון הנובע מתוך אמונה, גילויים שנתגלו במלחמה על המחדל החינוכי הגדול לא עשו את הרושם הדרוש. לא הניעו אלה שהופקדו על ענייני חינוך להכניס רוויזיה ושידוד-מערכות בצורה שבה מחנכים את מאות אלפי הילדים בארץ. זהו המחדל שאיננו חדל.

— * —

הנימה מיואשת היא לקרוא ולשמוע על מה שמתרחש כיום ועל מה מעניינים ועל מה מנהלים מאבקים, בעיקר ירעויותיים. יותר מזה, כאשר נלקחים אחר הענקת במסלכת הזרני, שהיא מקיפה ומשפעת ביותר מבחינה תקציבית, אנפים, מבנים, עובדי הוראה וכל השאר, אך המר בה העיקר, להתמודד עם המבחנים המצפים למדינה בעתיד הקרוב והרחוק, וכאשר נראה בעליל שלא הופקיע את הנקודה המרכזית, כי עוצבו וכיוצרו של עם שצריך לעמוד על נפשו [illegible] אלא [illegible] היסודית של הקמת לדור צעיר הדרוש.

אנשי משרד החינוך אינם מתנצרים מהובה של שקידה על שיפור ושכלול, אך לכל היותר הם מתעלים לדיבורים על הצורך להוסיף כתות, לשפר מבנים, להרחיב את הטיפול בטעוני טיפוח, להוסיף עוד מאות מיליוני לירות כדי להבטיח חינוך תיכון לבני משפחות עניות, אלא שאיש איננו נותן את הדעת לעיקר, דהיינו לתוכנו של החינוך, לשאלה הגדולה: במה מחנכים ובמה יחנכו את ילדי ישראל כדי שירצו להישאר יהודים, כדי שירצו להיות ישראלים, אזרחי מדינתם.

בשעה שמדברים על "טעוני-טיפוח" מתכוונים לקבוצה קטנה יחסית, לשכבות שהן עדיין בשוליים מבחינה חברתית ותרבותית. האמנם רק קבוצה שולית היא זו שטעונה טיפוח, או שמא כל החינוך הממלכתי של המדינה טעון טיפוח, טעון שינוי, מחייב שינוי ערכין יסודי וכללי?

כיום כבר צריך היה להיות ברור לכל אחד, שאין לחנך בלי היסוד האלמנטרי, ששייכותנו לארץ-ישראל ושייכותה של זו אלינו — אין לה שום מקור אחר, שום הסבר אחר ושום הצדקה אחרת, מאשר מה שנאמר בתורה, מאשר הברית בין הבתרים, מאשר הבטחת הבורא אלינו. כל המיעונים המלאכותיים האחרים שהמציאה הציונות המדינית ושניסתה מדינת ישראל לטפח במהלך שנות קיומה — נפלו כולם. הפלשתינאים הערומים המציאו מערכת טיעונים הרבה יותר מתוחכמת, הרבה יותר משוכללת, ואומללים הם הישראלים החילונים שנופל בחלקם לעמוד בויכוח כזה, הוא מזדמן בפורום זה או אחר, כאן בארץ או במקום כלשהו בעולם.

— * —

את מקומו של ההסבר שהילד היהודי היה ינקו עם חלב-אמו, כי הקב"ה נתן לנו את ארץ-ישראל, החלו [illegible] ישראל [illegible] הנוער [illegible] לפלשתינאים [illegible] כשהחילים [illegible] ולמרבה הצער הם מצליחים [illegible] צעירים [illegible] שר הפיעון האובה, פיוט [illegible] שבאמת איננו יכול לעמוד בשום ויכוח.

עובדה היא, כי הפלשתינאים מצליחים לעשות חיל לא רק בקרב עמים וארצות שונים, אלא גם לפלוח את לבותיהם של הרבה צעירים ישראליים הקולטים את דיבוריהם ומשתכנעים. הם מנחילים להאמין שאכן הם הצודקים ולא אנחנו, שהם "בעלי הזכות" ואנחנו רק בקושי או בכלל לא. זהוי מציאות מדאגת ביותר, אלא שאת שורשה אפשר למצוא ולראות, כי היא נעוץ בטיבו של החינוך הקלוקל, המשחית כל חלקה טובה. שנבאר העובר בעתון הילוני שמא

לגי סיפר לנו כי בהיותו בארץ דרום אפריקאית, נשאל על ידי פלשתינאים, למה הוא חי בארץ ישראל, וזה השיב את התירוץ המקובל, מפני שנולד כאן. שאלה אותו הפלשתינאים: ומה בנין אבא שלך, השיב: מפולין. וכאשר נשאל שוב למה, איפוא, איננו חוזר לפולין, מקום הולדת אביו, נתקע הישראלי וכבר לא היתה תשובה בפיו...

אמרנו לו: למה לא שאלת אותם איפה נולד אביה, או אבי-אביה והרחוק יותר? הלא בסופו-של-דבר היית מגיע לאיזה דור יהודי שקדם לדור הערבי החי בארץ-ישראל. הוא השיב לנו, כי רק כאשר חזר לארץ, חשב על כך...

זה איננו אורח מאיזה מקום דחוק, אלא עתונאי הכותב בעתון יומי, ומגלה נוכחות מאד בולטת בכתיבה על נושאים דתיים או אנטי דתיים, יותר לתקוף את "שיעוריהם" של הרשימות השחורות", כלומר כזה שכבר צריך לדעת לחשוב, כזה שעוסק בעיצוב דעת הקהל, אם הוא כה מתגלה בורדידות בנושא כה יסודי של חוסן הקיום הלאומי בארץ ישראל, מה כבר אפשר לתבוע מאחרים, מפחות, עסוקים בענייני רציון ומחשבה? מה ואיך ניתן לצפות מהם שירצו או יוכלו לעמוד במבחנים הקשים ובמאבקים שאין סיכוי הגיוני כי ייפסקו בעתיד הנראה לעין?

— ★ —

וכבר הגענו לכך, שלא מזמן התפרסם מעל דפיו של עתון גדול בארץ סימפוזיון על נושאי קיום זכותנו, ובביכול נשתרבבה השאלה האם תתקיים המדינה עד שנת אלפיים לספירה, כלומר בעוד עשרים וחמש שנה?...

לא שמישהו הביע איזה ייחול שהמדינה לא תתקיים אז, לא שמישהו ניבא לכך או רצה בכך, אלא שעצם העלאת השאלה, עם הצגת קיום המדינה כספק, עצם העובדה שצעירים בני הארץ, שהתחנכו על טהרת החינוך החילוני-הלאומי, כאלה שספגו את כל תרבותם המעוצבת ממקורות הציונות החילונית — מוכיחה לאיזו דרגה ירודה שהגיעו אליה בעיצוב הדור הצעיר ולאן עוד עלולים להגיע אם לא יעצרו פעם לשאול את עצמם לאן הם הולכים להגיע.

בשבוע שעבר מסר לא אחר מאשר היו"ר בפועל של ההנהלה הציונית הסוכנות היהודית, מר אריה דולצין, כי מערך ההסברה של התנועה הציונית מלא אלמנטים שמאלניים וכי כל התנועה הזו היא במצב חמור ביותר, אנשי מפ"ם שורצים במערך ההסברה הגיעו הדברים לידי כך שבאחת הארצות נעשתה התנועה הציונית שלוחה להפצת דוקומנט הרסני של אשיל, אשר מדבר על הקמת "מדינה חילונית" בארץ, כשכל אחד יודע שצדה השני של ה"תכניות" הזו היא הריסת המדינה. והדוקומנט הזה הופץ בלא כל הסבר, בלא כל הערכה, כאשר "התוספת" היחידה היא, ה"פירמה" הציונית המתבוססת מעל לראשי הדברים.

הצד החמור של הבעיה איננה רק בעובדה הנוראה הזו, אלא בעובדה יותר קשה וחמורה, שדבריו של מר דולצין לא השאירו כל רושם, לא עוררו שום ויכוחים, לא הגיעו עתונים חילוניים לצאת בקול זעקה, לשאול ולהתריע מה קורה כאן?! אטמו האזנים משמוע את הקול האיום הזה העובר בכל המחנה החילוני קול של התנערות, של אדישות, של שיכחה אחר האחרונים של מאחזם בארבנט יהודי, כמו ארץ ישראל.

— * —

העמותה הישראלית הקלויות וכמה גם הפסקנה המפלגתית, שבוקה כי בקיה יצוליה?" ביותר, האם מחממים הגורמים הרבניים לנהל רשימות של אמורייה?" אך לא. זו המעיה בהיא הדירקה שאיכפת להם, זו הנקודה הרגישה ביותר עבורם. באשר שליחי ההסברה ישראליים לא רק שאינם מסוגלים מבחינה ערכית ותרבותית להתמודד עם ההסברה הערבית, אלא נעשים שליחיהם להפצת רעיונותיהם — לא נזעקת אפילו שום נורה אדומה. הם מסוגלים להתעורר רק כאשר יהנו נושא שאפשר לרקום מסביבו עוד איזו עלילה אנטי-דתית.

מאמרו של רב צבאי מסויים, המברר להלכה באיזו מידה צריך או לא צריך להימנע או לא להימנע במצבים מסויימים בעת מלחמה מהריגת אזרחי האויב — עומדת בראש התור של נושאים שעליהם מתריע אחד הגדולים של עתוני הבוקר בארץ. ואילו נושא כמו זה, נושא שהוא המחדל בהא הידיעה בהריסת כל מוטיבציה של לחימה ועמידה על הנפש אצל הנוער הישראלי — זה איננו מדאיג איננו זוכה אפילו לתשומת-לב כלשהי.

כשלעצמנו, נדמה לנו שאין כאן רק הפרדה טפל על עיקר וחוסר הבנה בפרופורציה של דברים, לו גם ישנה איזו שהיא בעייתיות מבקודת הוראות הילונית בשאלה חוקי האישות הישראלים שהם על פי ההלכה. היפוכו של דבר, ישנו קשר ישיר בין שני הדברים. זהו ההליך אחד, שני חלקים משלימים זה את זה אלה שלא למדו לאהוב את הארץ מנקודת-היהוד שלה, ואלה שנסחפים בצורה טבעי מזה להצדיק את הערבים ולנכפת את תפמולתם, הנרח הוא להם לנהל מאבק-חורמה בחוקי האישות שנשארו שריד אחרון המחזיק את מינימום האחדות בין כל הפלגים של העם בישראל.

המאבק שלהם שלא יבדקו ולא יחקרו אחר כניסת פסולים, הוא מאבק להפקרות מלאה, הוא מאבק לחיסול כל מחסום מפני התבוללות. טעות היא לחשוב, כי ההתבוללות היא מכה איומה עד כדי מביאה של שואה רק בגולה; זוהי מכה האוכלת בכל פה גם כאן, בארץ-ישראל. כיום, במצב הנוהג, כאשר הגבולות סגורים ומסוגרים ואין שלום עם

(המשך בעמ' ד)

מ. בן יצחק

דרושה פעולה לאכיפת החוק למניעת הפצת תפילין ומזוזות פסולים

דומה, כי מאז קום המדינה, טרם נתקבל בכנסת חוק הנושא אופי דתי מובהק, ללא התנגדות, ודוקא ביוזמת איש האופוזיציה. בעוד אשר כל הצעת-חוק המועלת בכנסת ויש בה משום ריח של דת, מעוררת מיד התנגדות חריפה, מימין ומשמאל, הרי יוצא דופן הוא "חוק לכביעת הונאה בתפילין ובמזוזות", שאושר לאחרונה בכנסת ונתקבל בהסכמה כללית של כל המפלגות, למרות שהוא הועלה על ידי איש האופוזיציה מהחזית הדתית התורתית, הח"כ הרב י. מ. אברמוביץ.

קבלת החוק, שהוא בבחינת הישג חשוב כבר גרם למפנה רציני במצב הפרוע ששרר עד כה בשוק תשמישי קדושה והוא עוד אמור להביא לתפנית דרסטית ולבלום את ההפקרות וההשתוללות של זייפנים ורמאים למיניהם, שהוליכו שולל רבבות יהודים תמימים, תוך גריפת רווחים עצומים.

הצלחתו של הח"כ הרב י. מ. אברמוביץ, להשיג אישור להצעת חוק זו שהעלה בכנסת, יש בה כדי ללמד ולאלף, כי מאבק עיקש ומתמיד בענין צודק מביא לתוצאות וסופו לנחול הצלחה, ומשקל הסיעה וגודלה לא הם הקובעים את מידת ההצלחה. רשאים היא איפוא החזית הדתית התורתית לטפוח על כתפה בלמפלה כשמינית של גאוה בגין קבלת החוק ואם תשכיל להחדיר להדעת הצבור הרדום את פעלה זה הישגה, מיבטחם לה הערכה ואהדה רבה, על כל התוצאות הנובעות מכך. כי זאת לדעת, שלא הכל בצויים ובקיאים בעניינים אלה, ואף למעלה מזה, יש לקבוע בצער, שניכרת מגמה של חוגים שונים, שלא להבליט הישג זה ולמעט בו את הדיבור וכל זאת מתוך צרות עין וחשש, שמא מתוך כך יבוא לידיעת הצבור כי הוא ה"אבא" של החוק ויוזמו.

הרב מיכאל ארליך, מנהל המחלקה לפיקוח על תשמישי קדושה ושעטנז ברבנות הראשית והמועצה הדתית לתל-אביב-יפו, המצוי בבעיות של תשמישי קדושה וחי את הנושא, השמיע בפנינו את הזהרתו על עתיד המצב בשטח זה בעקבות החוק כן שמענו מפיו דברים על הפעילות המעשית הנעשית כדי להחיל את החוק ולבצעו הלכה למעשה.

הוא הביע הערכתו והוקרתו לקבלת החוק יוזמתו, ח"כ הרב י. מ. אברמוביץ. אין מלים בפי, אמר, כדי להביע את ההרגשה הכנה של שביעות רצון וסיפוק מאשור החוק על ידי הכנסת, שהוא דבר בעל חשיבות ממדרגה ראשונה ואשר אולי לא הכל יודעים עדיין להעריכו כראוי. שנים, אומר הרב ארליך, ניסינו להפעיל השפעתנו על גורמים צבוריים שונים ובקשתם לגרום לכך שיאושר החוק זה בכנסת. שנותי עשיות מכתבים וחיזורים, קיימתי עשרות פגישות, עם אישים רבים, הסברתי ושכנעתי ונדמה היה לי כי הכל לריק, ועתה, כאשר זכה הרב אברמוביץ להיות שליח לדבר מצוה זה ולגרום לכך שכיום אושר החוק הרי אין לי ספק"ה גדולה מכך.

אצלי, אישית, מקבל הדבר משנה חשיבות, מאחר ואני אשר חזיתי את החורבן הגדול שעשו הזייפנים והרמאים למיניהם בשוק תשמישי קדושה ואני אישית נתקלתי בתופעה המכאיבות של חילול השם לאחר שאלפי מזוזות שנקנו בארץ על ידי תיירים, כבעלי ערך מיוחד ומקודש, שמקורם בארץ הקודש, נמצאו פסולים ומזויפים. כל זאת מלבד אלפי מזוזות ותפילין פסולים שנמצאו בכל רחבי הארץ. המצב היה כה פרוע, שמזוזות מזויפות על נייר דמוי קלף, כתב מצולם על קלף, ומזוזות שהכתב שלהן היה פסול כעיקרו נמכרו על ידי עשרות חנויות ברחוב גלוי וללא כל בושה ואין פוצה פה ומצפצף. עמדנו חסרי אונים מול רחפי בצע אלו, מבלי שהיה לאל ידינו להושיע רבות. אמנם, מחלקתי עשתה צעד חסר תקדים בקיימה פיקוח על חנויות למסחר תשמישי קדושה, ובהפקת תעודות לסוחרים מוסמכים, לאחר קיום ביקורי פתע לבקירת וצעדים אחרים, אך בכך לא היה די כדי להתגבר על הבעיה, כי כל עוד וסוחרים אחרים שאינם עומדים תחת פיקוח היו מוכרים בראש חוצות מזוזות מזוייפות ברבע מחיר ואף למטה מזה, לא היה ערך רב בפיקוח שקיימנו על החנויות האחרות. גם פתיחת לשכת הגהה למוכרי סת"ם על ידי מחלקתי, אשר תרמה רבות לשיפור המצב והכניסה סדר במכירת מזוזות ותפילין, היתה השפעתה רבה, רק באשר לסוחרים אשר היו מעוניינים לסחור רק במוצרים כשרים ולסופרי סת"ם שהסכימו לקבל מרות ההשגחה. אך ביחס לכל האחרים, טוב נשאר המצב כשהיה.

מכאן יובן איפוא איזה תיקון גדול וחשוב נעשה באישור החוק, אשר שגר את המצב על רישה העבריינים וגם נתן "שיניים" לחוק בקנסים שנקבעו, שהם עד שנת מאסר ו-3,000.— ל"י קנס.

מאז שאושר החוק, קשה למצוא בתל-אביב מזוזה מצולמת או מזויפת. המפקחים העירים ביקורת בחנויות, מקוהים על רכישה, עקירה בקרב הסוחרים להתייק בצירים אלו האסורים על פי החוק.

המועצה הדתית בתל-אביב, היתה הראשונה שנתנה פירסום פומבי לחוק שאושר בכנסת, בהודעה זאת לצבור במודעות גדולות שהופצו בכל רחבי העיר, תוך ציטוט פרטי החוק והעונשים שנקבעו בו והסבר האיסור לתשמישי קדושה כשרים ובידיהם. המועצה הדתית בתל-אביב גם פנתה בקריאה לצבור, להודיע על כל מקרה של הפקעה במכירת תשמישי קדושה פסולים או מזויפים, כדי שאפשר יהיה לתבוע את העבריינים לדין.

מבצע מקיף של בדיקת תפילין ומזוזות ערכה המועצה הדתית בתל-אביב בחודשים אלול-תשרי, כשהדגש הושם על קיום הבדיקה בבית המזמין, דהיינו, כל מי שצלצל למשרדי המועצה הדתית והזמין סופר, בא הסופר לביתו וערך את הבדיקה במקום, במחיר סמלי של —.10 ל"י בלבד. לצורך מבצע זה שאליו פנו כאלף בתי אב, העמידה המחלקה צוות של עשרה סופרי סת"ם אשר אף בשעה זו, לאחר סיום ההרשמה, ממשיכים עדיין במלאכת הבדיקה, בבדיקה נמצאו פסולים קרוב ל-40 אחוז של המזוזות! זהו מספר המראה לנו לאיזה התדרדרות מוסרית הגיע הסחר בתשמישי קדושה, ומה מספר האנשים שהולכו שולל בתמימותם הרבה, בקנותם מזוזות פסולות. מבצע זה, מדגיש הרב ארליך, היווה פתיחה מתאימה לביעור נגע המזוזות הפסולות, לאחר אישור חוק ההונאה על ידי הכנסת.

לאחר שנתפנתה מהבעיה של שיווק תשמישי קדושה פסולים, תהיה לנו אפשרות להתמסר לשיפור וייצול מלאכת הכתיבה של סופר סת"ם ולהעלאת קרנם, כפי שהיה הדבר לפנים בישראל. כן נוכל להקדיש גם יותר זמן וכח אדם כדי לחזק את הפיקוח על מוכרי מוצרי סת"ם. בהקשר לכך, שוקלים עתה פתיחת קורסים לסופרי סת"ם לשיפור הכתיבה של סופרים העוסקים כבר במלאכת קודש זו וכן קורסים לצעירים המעוניינים ללמוד את מלאכת הסופרות.

יתכן, ומשרד הדתות איננו מודע די הצורך בהחלטיותו של החוק וטרם קיבל את משמעותו העצומה. כי יש לדרבן את משרד הדתות לפעולה נמרצת, אשר תכלול מתן פרסום מירבי לחוק וכן שקידה על קביעת הדרכים והאמצעים למלחמה בעבריינים. כן חשוב, לתת לו פרסום בקרב תיירים ויוצאים, כי ענף זה הופך מקום מכובד ביצוא של מדינת ישראל לתפוצות הגולה.

המועצות הדתיות ברחבי הארץ נדרשות לפעולה הסברה מיוחדת, כדי להחדיר לתודעת הצבור את חובת ההקפדה על כשרות תשמישי קדושה ואת תוך ניצול מקסימלי של המכשיר החדש שניתן לרשותו, והוא החוק, המאפשר ביצוע רפורמה מהפכנית לכת בכל מה שקשור לייצור ולמכור תשמישי קדושה. המועצה הדתית בתל-אביב אשר היתה חלוץ בעשיה השבח להגיש צבה והנשיה, בתוך הנסיון הרב שרכשה, היא עצמה תמשיך לזיום במבצעים שונים וכל פעולה הדרושה כדי לבער כליל את נגע המזוזות הפסולות, תוך הגברת הפיקוח על ביצור תשמישי קדושה ושיפור רמת הכתיבה של סופרי סת"ם הפעונים קודום העלאת קרנם.

ש. שנקר

הר געש כבוי?

על האנטישמיות בארצות הברית

תשע עשרה שנה התקימה בניו-יורק קהילת כלאיים משונה. הבנין ששימש כבית תפילה היה אחד, אך המתפללים בו היו בני שתי דתות, יהודים רפורמים ונוצרים. בימי שבת היו נאספים שש מאות היהודים באולם בית התפילה, ובימי ראשון הגיעו מאה השותפים הנוצרים. ארון הקודש כיסה בסמכיהם הדתיים והטקסים נערכו בכבל כנסיה אחרת. השותפות המוזרה החלה כשנתגלגלו "רחמיו" המיסיונרים של כומר פרסביטריני ברובע כסים בניו-יורק על התושבים היהודים המקומיים שבית הכנסת הרפורמי שלהם עלה באש. וכך החליט לפתוח בפניהם את שערי הכנסיה המקומית לקיים בה טקסים במועדיהם.

אין זה הנסיון הראשון של שלוחי הנצרות להדיח יהודים תמימים ולא תמימים במסוה של "הכנסת אורחים". אין זה גם הפעם המצות היחיד של שיתוף הדתות שמיסיונרים ומתבוללים רבים כבר הסתתרו תחת דגלו, ומן הסתם גם לא זהו זה המקרה האחרון. לא באנו להזכירו אלא על שום הסיפא של הסיפור שיש בו כדי להצביע על ההופעה המדאיגה של התעוררות האנטישמיות בארה"ב בעקבות מלחמת יום הכיפורים.

כל רעיון הרפורמים בגירסתו היהודית, הורתו ולידתו בכמיהתם העזה של מתבוללים להתמזג ולהשתלב באוכלוסיה הנכרית הכללית תוך שמירה על סממנים מסויימים "יהודים היסטוריים", שכל כולם היקר מכסי הדת הנוצריים. ההיסטוריה כבר הוכיחה כי גם הרפורמים שבגרמניה לא נמלטו מחרב ההשמדה, עתה שוב מוכיחות ההתרחשויות כי באשר מרים האנטישמיות את ראשה המכוער לא יפקדו ולא ימלטו מוצאה גם הרפורמים הקיצוניים ביותר.

אותה קהילה בניו יורקית שבמשך תשע עשרה שנה סבל ה"שיתוף הפעולה" האפשרי בכיכול בין נוצרים ליהודים. היא היתה נושא לגאוה לרבים רפורמים שונים. שהארו אורה הבלי דפי העיתונים המקומיים, אנשי דת נוצרים ורבנים רפורמים ראו בה דוגמה לסובלנות מושלמת בין בני שתי הדתות, והנה באה מלחמת יום הכיפורים והביאה את קץ "האידיליה" זה כבר שנתיים שהכומר עזב את הכנסיה. הלך לעולמו ויורשו "הפקיד" היא אנטישמי קונבנציונלי יותר בשיכורו. שנתיים ימים ניהל תעמולה אנטישמית בגלוי נגד המתפללים היהודים מעל דפי העלון המקומי ובדרישות היא הסיק לגירוש ולא צלחה בידו. באה מלחמת יום הכיפורים [illegible] מפני השמש את הגבאות האנטישמיות של בני קהילתו. עד אז היתה זו בושה להיות אנטישמי בגלוי, עתה כבר מצאו הנוצרים המקומיים את האומץ ל"הגן" סופית את ה"שיתוף" המוזר. סיפור מוזר זה הוא סימפטום להלך רוח חדש שנוצר עתה בארה"ב. עדיין מוגזם מאד לדבר על אנטישמיות חריפה וכללית, כל זאת בשל משקלה המיוחד ורוב השפעתה של הקהילה היהודית בארה"ב, ועקב אופיו של הציבור האמריקאי המורכב במעט כולו ממהגרים ובני מהגרים יוצאי ארצות שונות. קשה לשנות בן לילה את יחסו לציבור היהודי הנע בין אדישות לאהדה, אבל מסתמנים בהחלט כמה סימנים מדאיגים. קריאה של "היי היטלר" בשעת הלויה הכונית של פליט אושוויץ שנרצח על לא עוול בכפו בליל שמחת תורה, וזאת בלב ליבה של ברוקלין, ועוד פנים קטנים וזעיר פה וזעיר שם של שנאה אנטישמית הרת סכנות.

בציבור האמריקאי קיימים כמה מאגרים של אנטישמיות. קימים שונאי היהודים הקיצוניים, אנשי הימין והשמאל הקיצוני, אנשי כמורה פנטיים וחברי הקו קלוקס קלאן שכולם הם בימים שכתיקונם בני קבוצות שוליות ובלתי אהודות.

בין הכושים, בעיקר אלו היושבים בערים הגדולות בתוך הכורחי דכרים בניו יורק מהווה שנאת היהודים תופעה נפוצה בניגוד למצב השורר בשאר המיעוטים האתניים. פסיכולוגים וסוציולוגים מנסים להצדיק שנאה זו בהסבירם כי הכושי מזהה את היהודי עם הלבן המדכא. למרות שהיהודי היה הראשון שטרח לצעוד לצידו במאבקים הראשונים נגד אפליה גזעית. היהודי הוא ברוב המקרים בעל הבית שלו בשכונת העוני. היא שנוטל דירה בה ששה חדרים ומפצלה לשלש יחידות מגורים בלא שידאג להתקין סידורי סניטציה מתאימים. היא שאיננו טורח אף פעם לשפץ את הבנין והוא או סוכנו היא המופיע כל ראשון בחודש כדי לגבות את שכר הדירה הגבוה. היהודי הוא גם המורה בבית הספר השנוא, נציג הממסד המדכא. מרבית המורים ברשת בתי הספר הציבוריים הם יהודים וזכור לשמצה גל האנטישמיות העדיר שפקד את ניו יורק בעקבות שביתת המורים הגדולה לפני שנים אחדות.

אין בכוונתי להכנס עתה לניתוח האנטישמיות בקרב הכושים להצדיק או לסתור את כל הגורמים לה, אלא להדגיש את הפוטנציאל העצום של אנטישמיות בקרב הכושים שכבר הראה בעבר את נחת זרועו. האנטישמיות בארה"ב היא בבחינת הר געש כבוי, אך קיים עתה חשש רציני כי קרובה ההתפרצות איכים של הר געש זה התפרצות אשר תפתיע את האנשים השאננים המתגוררים על פסגתו.

אם מלחמת יום הכיפורים הוותה גורם מעורר של האנטישמיות בקרב ה"עמך" של הגויים האמריקאיים, הרי המאורעות שלאחריה, ובמיוחד הויכוחים על כל ההתלוה אליהם כי בחינת ההתחייבויות האמריקאיות, על המחירים המפולפלים בנשק ובממון שדורשת עבורו מדינת ישראל מן המשלם האמריקאי ולמעשה מן הציבור בארץ זו, החפו את האנטישמיות, אפילו היא הסוויה, והעלו אותה אל בתי הנבחרים. הקונגרס הה- שב פעם למבצר הישראלי בוושינגטון. הוא כבר איננו כזה. אם פעם קפצו שם לדום בכל פעם שהוזכר שם ישראל, היום כבר אין מתרגשים ממנה כל כך ובודאי שלא לטובה. קם דור צעיר אשר לא ידע את יוסף, לא היה עד לשואה, מצפונו איננו מטריד אותו בשאלת המחדל האמריקאי בנושא הצלת יהודי אירופה, ואין הוא מבין את נחיצותה של מדינת ישראל לעם היהודי, כאשר החזירה בפולפל כל כך.

אבל היא יודע היטב שהמדינה היהודית היא כחבית ללא תחתית כשהדברים נוגעים לכסף. כמה הקצבה, כמה מלוות, שנתנו לה עדיין לא חילצת את הקצבה מגרעון הכרוני. עד הפה הישראלי פעור והוד מישמה לנדבה לדוד סם: הב, הב.

אבל הדוד סם כבר איננו עשיר כל כך. ניו יורק קורסת תחתיה בעול גרעונות בספים עצומים, והסיוע הפדרלי נשלל ממנה, לעזרתה הובעה ישראל עוד הנעבת. שיעור הביציתיה היא מכסה שנתית של 15 דולר לנפש בארה"ב, זאת היום, מה הפלא שהבוחרים האמריקאים זועקים כל כך? שאל בצדק אחד הסנטורים שבקרו כאן לאחרונה: האם אתם הייתם מוכנים לנדב מס שנתי של 15 דולר לגלגולת כדי להבוך בארה"ב?

במסגרת מאמר זה עלינו לעמוד על הבעיה לא בגלל השלכותיה הפוליטיות והכלכליות אלא בגלל סכנתה הגדולה להתעוררות האנטישמיות.

הגוי מזהה את מדינת ישראל עם היהדות והיא עלול להפנות כלפי יהודי ארה"ב את כל רגשות הזעם המאוח שיש לו בנושא מהמצוקה של מדינת ישראל. כל שכן שעה שיחד עם התביעה המתמדת למענקים, ישראל איננה מגלה כל כוונה רצינית ומעשית לקצץ ברמת חייה שלה.

הרבה כבר דובר על האנטישמיות בארה"ב, ובודאי שעד היום עדיין לא הפכה בה לתופעה כללית חמורה. אבל דוקא עכשו קיימת הסכנה שרגשות הזעם של הציבור האמריקאי נגד ישראל, יחד עם הביקורת החריפה של נבחריו ונציגיו בקונגרס, בכנס ובממשל, ועם התריגים האנשיים הקיצוניים שמעולם לא נעלמו מן הנוף האמריקאי, כל אלו עלולים לגרום להתפרצותו של הר הגעש הרדום.

בעקבות השבוע

כי אשם במתיחות שבין רבין לפרס

בתקופת המשא ומתן שניהל הצוות הישראלי עם ד"ר קיסינג'ר צוינה לשבח העובדה, שבמרוץ כלל הושגה הבנה בין אנשי הצוות הישראלי, למרות הבדלי הגישה. מר שמעון פרס תרם את חלקו הגדול לגיבוש העמדה והבטחת תמיכה נרחבה בדעת הקהל, על ידי כך סייע גם לטשטש את המחיצות שהיו קיימות בין המשיבות והוא אף לא נרתע מלחלוק על דעותיהם של חבריו לרפ"י לשעבר שבמהלכם הביעו מורת רוח גלויה מן ההסכם ומר דיין מוסיף אפילו לבקר אותו בפני ציבור לא יהודי בארצות הברית.

אולם, בינתיים היו כמה התפתחויות פנימיות בצמרת מפלגת העבודה, מר רבין איננו נמנע מלהביע לאחרונה ביקורת חריפה ולעתים גם עוקצנית על הנעשה במשרד הבטחון. הדברים החריפו לא מעט בקשר לדיון על תקציבו של המשרד, הדרישות להוסיף לו תקציב נסיגה כדי שאפשר יהיה לבנות במשרד הבטחון. בישיבות פנימיות נשמעו טענות את הקיים החדשים. נקבה דרישה להידוק החגורה שבמשרד הבטחון לא מקפידים על דין פרוטה אם נשתמש בלשון זהירה.

מתיחות זו החריפה בעקבות הויכוח הפומבי שניהל הרמטכ"ל ומפקד חיל האויר בענין החלת דיני הרפורמה של מס הכנסה על רכב בשימוש קציני הצבא. בויכוח זה היו כמה חריגות בולטות במשמעת הצבאית. מר רבין לא נמנע מלהביע הסתייגות פומבית ממעשים אלה, הסתייגות שהתפרשה כמוה כנזיפה עקיפה, גם זה לא תרם לשיפור האוירה. חוגים המקורבים לממשלה אמרו כי מעולם לא היו היחסים משובשים יותר מאשר בימים אלה.

בתוך כל אלה השתרבבה גם פרשה פגישתו הסודית של מר פרס עם קיסינג'ר שהתקיימה בעת ביקורו בוושינגטון. שר החוץ מר אלון איננו יכול לסלוח למר פרס את ההתעלמות ממנו, הוא הצביע על העובדה, שמר פרס שוחח אתו כמה שעות לפני שנפגש עם קיסינג'ר בניו-יורק, אולם לא רמז לו אף במילה אחת על הפגישה הצפויה באותו יום. הטענה שהשמיע מר פרס כי היה זה מר קיסינג'ר שתבע שדבר הפגישה ישאר כענין בין השנים לא הועילה. מר אלון אמר, כי דוקא דרישה זו היתה צריכה להחשיד ומחייבת הסתייגות. האם יש מדיניות פרסית? גורם אחר שהוסיף שמן למדורה, היה סירובו של מר יעקובי שר התחבורה לקבל את דרישתו של מר רבין לחזור לירושלים כאשר התחוללו המהומות באשדוד. מר רבין לא קבל את ההסבר של מר יעקובי שטען כי בשעה שהתחוללו המהומות היה בתוך המערב של ארצות הברית וכי עד שהיה מגיע לניו יורק כבר שככה הסערה ולא היה טעם לברוח בזק למסורות שלמענן הטריח את עצמו לארצות הברית.

מתיחות זו מעוררת דאגה בקרב חוגים ממשלתיים, הם טוענים כי בריחות הויכוח בצמרת, עלולים להקפאה דברים חשובים מאוד. הם מוסיפים שהמריבה בצמרת עשויה לעורר אצל האויב רושם, כאילו ישנה התפוררות ואפשר לחזור מבצעי לבקיצים כדי לסחוט מישראל ויתורים נוספים. הם טוענים, כי במצבנו אנו, כאשר הכל עוקבים אחרי הנעשה אצלנו, אין זה הגיוני להמבין חילוקי דעות בפומבי, גם האמריקאים עשויים לנצל נקודות תורפה אלה. הם אומרים כי היתה לפגישה סודית עם פרס מצביעה על אפשרות כזאת. גם פגישתו של מר יעקובי עם מר סיסקו כאשר השנים החליפו ביניהם דעות על האפשרויות להסדר עם סוריה, אין בה כדי לתרום לגיבוש עמדות והפגנת אחדות דעים. בירושלים היו כאלה אשר תמהו על פגישה זו ומטרותיה.

השבוע נאמר בחוגי מפלגת העבודה, כי הם חוששים, שליועצו החדש של ראש הממשלה מר אריק שרון יש יד במתיחות זו, כיון שהוא מטפטף דברי ביקורת באוזני ראש הממשלה על הנעשה במשרד הבטחון ובמטכ"ל. בכך מביעים מורת רוח בעצם המינוי של איש נח"ל להפקיד בכיר כזה, מינוי שכמותו לא היה יתכן בתקופת בן גוריון וגולדה מאיר. הם הזכירו אגב כך, כי לפני כמה שבועות רווחו גם שמועות כי מר רבין מתכוון להציע את התפקיד הרמטכ"ל למר שרון, לאחר שהסתיים הקומת עבודתו של מוטה גור כרמטכ"ל. אומרים כי מינוי כזה הוא סוף מעשה במחשבה תחילה להקן את מה שציווה אחרים ולתת למר שרון את התפקיד שאליו הוא תוהר שנים רבות. אך בינתיים מחלחלת סכנה שיחסי האיבה האישיים מלובשים בעקרונות רעיוניים, דבר שאין לו אחיזה במציאות.

— * —

התפרש מפ"ם מן "המערך"?

מפ"ם מרגישה את עצמה כגלגל חמישי במערך של "המערך", מעמידים אותה בפני עובדה מוגמרת, הן בנושא המדיני והן בנושאים כלכליים. אין לה השפעה על מערכת המערך, כמעט תמיד היא נאלצת לצעוק על לשעבר, — לכן מתלבטת ההנהגה של מפלגה זו בשאלה, האם יש להמשיך בקיומו של "המערך", או שיש לפרוש ממנו, עוד לפני מערכת הבחירות.

שאלה זו היתה צריכה לעמוד במרכזה של ועידת המפלגה שאמורה היתה להתכנס בקרוב, אלא שההנהגה של מפ"ם חוששת מהכרעה בחפזון, לכן הקדימו לדחות את תאריך הועידה ולתת זמן מה לעקוב אחרי ההתפתחויות בנושא המדיני.

החשש במפ"ם הוא, שכמה קבוצות שמאלניות עלולות לנגוס מן הקולות שלה, בעוד שמפ"ם כבולה להתחייבויות קואליציוניות, בעוד שאותן קבוצות קטנות יכולות להתהדר אהה על אותן סיסמאות עצמן, גם במדיניות פנים כמו יחסי דת ומדינה החדיוקה להנהיג נשואין אזרחיים, או בנושאים כלכליים המעוררים תסיסה בין הפועלים. וגם במדיניות חוץ, מפ"ם היתה רוצה בנסיגות נוספות, גם מן הגדה המערבית, ואיננה מרוצה מהסדרים בירושלים וגם בגולן.

קבוצה גדולה במפ"ם, טוענת שהמשך קיומו של "המערך" פירושו חיסולה של מפ"ם כגוף עצמאי, ומכלא תקים קבוצה אחרת, חדשה בגוף הפוליטי, שתירש את מקומה ללא קושי, לכן סבורים, שיש להשתחרר מן הכבלים הקואליציוניים, להשמיע תביעות, לעורר תסיסה ולסכל את מגמותיהן של אותן קבוצות כמו "מוקד". מפ"ם חשה כי היתה גם כמלאת תפקיד בגיבוש דעת הקהל בין ציבור העובדים בשעה מבחן.

— * —

בחירות תכנית להרחבת הכותל המערבי ובחירות בברית המועצות

מה ענין בחירות בברית המועצות לכותל המערבי? יכול הקורא לשאול, ובצדק, איזו המצאה זו. אלא, שהשוואה זו היא הגדרתו של אמרים מרובינסקי, ראש החוג למדעי המדינה באוניברסיטת תל-אביב.

בדברים שפרסם לאחרונה הוא אומר: "למבקר בהערכות הבניה של הכותל המערבי בירושלים הנתיקה קשה שלא להיזכר בשיטת הבחירות בברית המועצות" וכל כך למה? כמו "בברית המועצות מציגה מפלגה אחת הכניתה "לציבור נאמר לך ובחר, ובירושלים מוצגת תכנית אחת של רחבת הכותל ולציבור הישראלי והיהודי בעולם נאמר לכו ובחרו, לא, אין אפשרות "לבחור" כאשר מוצגת תכנית אחת.

"באורה היתה רוצה לראות הכנויה אלטרנטיביות, אשר אינן מציגות רחבה כזו שהיא היקר של המגנון הישן, והיינו בצדקי שרחבת הכותל לא תמשיך להיות מוקד לפיליה לגדל הטכניחרות של הגיגות בריבצה והבנייה, המבנה המוצע בזמנן פולחן חגיגות ואינו מצידד פולחן יותר אמיתי.

דעות הסופרים הבתליליים שמקביכת לציבור קריבות כימינה "צעדיים" ישיבה. ביניהם היסטוריונים, ארכיאולוגים, ציירים אדריכלים ובדומה, אולם עד כה לא הוזמנו אנשים אשר מביאים את העשה ברחבת הכותל המערבי יום יום, גם לא אנשי הלכה שיש להם לומר על הכוונת.

— * —

קנאת [illegible] תרבה [illegible]

בינתיים פרנה גם של ההדית זקה משמים שנתבקשה לחזק לעור הזזות בה לקשות, גם ועדה זו מורכבת באישים שונים, ביניהם כבעלי מקצועות שונים, אדריכלים, ארכיאולוגים, היסטוריונים, רבנים ואנשי ציבור.

הקבותה של ועדה בקבלה זו, עוררה תרעומה אצל ראש עירית ירושלים מר טדי קולק, שהוא אביה של התכנית ספדי, אלא, שבני המשפטים מר חיים צדוק דחה את התרעומה ולא ראה מקום לשלול ממשרד הדתות זכות לבנות לעצמו יועצים בראות עיניו.

בינתיים ממשיכה של הועדה בעבודתן באופן אינטנסיבי, התכנית האחרונה מסורה לידי שר הדתות ד"ר יצחק רפאל, אשר בתוקף החוק הוא ממונה על שמירת המקומות הקדושים ובלעדיו לא יוכל איש לעשות דבר, די גם היתה הסיבה שבגללה ביקשו כמה מחברי הועדה של שר המשפטים להפסיר מתפקידם, כיון שלדעתם לא רק שאין טעם בפעולות זו, כי אם גם בפני שמינו ועדה שביה כמועצה על ידי שר הדתות, מוכיח כי אין בדעתו של שר הדתות לבצע את התכנית של ספדי, לכן הוא מבקש ייעוץ כיצד לתכנן את הרחבה.

— * —

התלבטויות במפד"ל

המפד"ל מאבדת את כוחה בממשלה, מאז פטירתו של מיכאל חזני עליה פנוי המקום השלישי שהיה למפלגה זו בממשלה, הנחוץ ביותר שהוא איננה יכולה להאציב שום גורם חיצוני במצב זה — אמרה לי אישיות בכירה במפלגה זו.

המפלגה מתקשה, בגלל מריבות פנימיות, להגיע לכלל החלטה מי ייצג אותה בממשלה, הוא הוסיף כי בזמנו, אף הפסידה את המקום הרביעי בממשלה שהיה מובטח לה.

ההתלבטויות מעמיקות את העיקש התביעה, מר זבולון המר איננו מתכוון להחזיר על מקומו בממשלה. הוא אף דאג לצייד את עצמו בזוהר של הרב גורן, אלא, שהמכשולים צצו ממקום אחר, תחילה ביקש להמתין עד שתעבור הסערה מסביב להסדר הביניים עם מצרים, סערה שהתחוללה על ידי "גוש אמונים" שהוא מזוהה אתו בצבור, אלא, שלאחר מכן, צצו מכשולים ממקום אחר.

מסתבר, שיש גורמים חשובים המתנגדים לצרף את מר המר לממשלה, גורמים אלה נמצאים לא רק במפלגת העבודה, גם בתוך המפד"ל חוששים, שמא אין זה אלא הכסים כדי להעמיד את חבריו במבוכה, כאשר יקריב מיצד המרים עם סוריה או ירדן, לכן, אומרים, דורשים ממנו התחייבות לקבל משמעת מפלגתית מלאה, מר המר נהפס לתת התחייבות כזאת.

בינתיים מתקרב גם המועד שנקבע לועדת השרים לעניני גיור לסיים את הפקידה ולהמצלה כים ההלה בעבודתה. יש גורמים בתוך המפד"ל התובעים גם פתרון שטר זה, הם מזכירים כי התנגדותם של הצעירים להצטרף לממשלה היתה על רקע פרשת הגיור כהלכה. לכן, שואלים: האם זוהי ההזדמנות הנוחה לחוגי הצעירים של זבולון המר, להפגין התחכחות לכל ההצהרות הפומביות.

במפד"ל מתעוררים חששות שהיעדרו של שר במשרד הסעד עשוי להיות גורם מפתה לאותם הגנים הדורשים את חיסולו של המשרד.

— * —

חוות הדעת שלא הפתיעה

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' אהרן ברק, לא גרם שום הפתעה על ידי חוות הדעת שמסר בענין רשימות פסולי-חיתון, איש לא ספק שהמלצותיו בטבעותן של הרשימה שהם מנכשר עוד יותר להשמר נשואין.

גם אלה שעוררו את השערה יודעו כי אין פסול ברשימות אלה. בלעדין לא ניתן לבצע את חוק נישואין וגירושין, הקובע שאלה ינוהלו על פי דיני ישראל.

אלא, שהכוונה של אותם גורמים היתה לגרום לדיון מחודש בנושא במגמה לערער על החוק הקיים. שיקולים פוליטיים בלבד עמדו בפניהם ולא שום דאגה אנושית לגורלם של פסולי חיתון, אלה הם גורמים הרוצים לקעקע את יסודות החוק, לאנשים אלה לא איכפת דבר, פרט לרצונם להעליים את הפסד בתוך החברה ועוד שמכשול מישרי אינו עומד בדרכם.

ברור היה שהם לא יכולים להשיג שינוי משפטי למגמה זו. השאלה, אם יש לאפשר נשואין אזרחיים לפסולי חיתון היא שאלה עקרונית שאינה שייכת לתחום ההכרעות של היועץ המשפטי, הממשלה הזאת איננה מוכנה עוד להתמודד אתה, בודאי כל עוד שהיא איננה רוצה בפרישה המפד"ל ערב הכרעות מדיניות חשובות.

ההצעה לשפר את הנוהלים של הכנת הרשימות, ראויה לעיון, אם אין בה לפגוע בעקרונות, אולם בשום פנים אין לוותר על העקרון שכל פסול חיתון, מאיזה נימוק וסיבה יוכלל ברשימה זו, גם אם הסיבה איננה הולמת את טעמם של גורמים מסויימים.

כי אם לא יעשה כך לא יהיה מנים במוחזל ישראלית ושספרי יוחסין של הכשרים לנשוא, ובודאי שזה יגרום להרבה בעיות ובכסובים. מ. ע. ה.

مكزامين الأمل

פרס: מוצו כל האפשרויות של קיצוצים במערכת הבטחון

2000 תקנים צומצמו בצה"ל * לסוריה יש כוח המפתה אותה למלחמה, אך גם זכרונות המונעים ממנה לעשות זאת * ישראל נמצאת במצב של עירנות לגבי כל התפתחות אפשרית

[illegible]

12 אלף ל"י — שעת טיסה בפנטום

[illegible]

2000 תקנים צומצמו

[illegible]

לבטחון — סעיפים שלא ניתן להעביר בהם כספים

[illegible]

תפילת מחאה בחיפה על היעדר בית כנסת

8 שנים מעכבת העיריה הקמת ביהכ"נ בשכונה

יותר מ־500 מתפללים מ־שכונת המג"ים החדשה ש־הוקמה ליד גשר "פז" בחי־פה, הפגינו בשבת בתפילת מחאה תחת כיפת השמים וביציאה עם ספרי תורה, נגד ה"שחבת" במתן רשיון לבנ־ית בית כנסת במקום מגור־הם.

[illegible]

נפצע קשה בעת התפוצצות מיכל גאז

[illegible]

פצוע התאונה עם הרכבת מת מפצעיו

[illegible]

הוקם צוות לבניית אוטובוס ישראלי

[illegible]

סיסקו: ארה"ב מוכנה למאמץ גדול למו"מ בגוש

האיזור כולו מהווה סיבה לדאגה בשבילנו

תת שר החוץ האמריקני ג'וזף סיסקו אמר בראיון ל־כתב "ידיעות ישראל", כי ארה"ב מוכנה לעשות מאמץ גדול, ביחד עם הצדדים, כדי לקדם את העניינים בין סו־ריה וישראל תחת חסותה.

[illegible]

בשיא הוף השלום: המתיחות במזה"ת — הסכנה הגדולה ביותר

[illegible]

שר האוצר: יהיה צורך בניידות והסבת עובדים

יהיה גם צורך להנהיג תמריצים ליצרנות

שר האוצר יהושע רבינוביץ אמר, כי לקראת השנה הב־אה בדיונים עם ההסתדרות על השכר לשנים הבאות, יהא צורך להגיע לאמנה אשר תכלול שינויים במצב הקיים, ותאפשר ניידות והסבת עוב־דים.

מר רבינוביץ, הוסיף כי באמנה זו יש להבטיח את הזכויות הסוציאליות וה־שכר של העובדים שיאלצו לעבור מ־מקום עבודתם לענפים חיוניים, וכן יהא צורך להנהיג תמריצים מסויימים ליצ־רנות ההכבדות על השרותים כדי שלא יתנפחו יותר.

השר ציין, כי בישראל המספר הנמוך ביותר של עובדי יצור לעומת ארצות מתועשות — 253 עובדי יצור על כל 1000 עובדים, לעומת 405 באלף בגר־מניה, 361 באלף בצרפת, 340 בבריט־[illegible]

[illegible]

90 תיקים משפטיים נפתחו מאז הפיחות בשל ביקורת מסו"ת

מאז הפיחות האחרון ערכו מפקחי משרד המסחר והתעשיה יותר מ־2,500 ביקורות בחנויות, במפעלים ו־בתי עסק ובמסעדות ונפתחו 90 תי־קים משפטיים כנגד סוחרים ויצרנים. ממשרד המסחר והתעשיה נמסר, כי רוב הביקורות היו יזומות, אולם היו גם תלונות שנתקבלו מקבלת תלונות של צרכנים.

[illegible]

ספרד דורשת כינוס מועהב"ט נגד תכנית מרוקו לפלוש לסהרה

[illegible]

מהשבוע יגדל היקף טיסות השכר מסקנדינביה לישראל

[illegible]

צרפת ובריה"מ קוראות לפנוי השטחים הכבושים

ד'אסטן: ברז'נייב בכושר טוב מאוד

פאריס, מוצ"ש — עם שו־בו לפאריס, בתום ביקור רשמי של חמשה ימים במוס־קבה, אמר נשיא צרפת, וא־לרי ז'יסקאר ד'סטאן, כי ה־שיחות עם המנהיגים הסוב־ייטיים היו "מאוד חיוביות, כנות ולבביות".

[illegible]

איכומנים חטפו תיק ובו רכוש ב־160 אלף לירות

[illegible]

ציוד ממקורות אחרים, בתקופת חצי אמברגו מאה"ב

[illegible]

כוכב: לא ניתן להרחיב היצוא הבטחוני בהקדם

היכולת הכספית במדינות ערב בלתי־מוגבלת

[illegible]

ארה"ב קוראת לאזרחי המערב לצאת מאנגולה

[illegible]

עם נעילת הסימפוזיון הבינלאומי על ההיבטים הצבאיים בסכסוך הישראלי—ערבי:

ר/א אלעזר: צה"ל היה צריך להנחית מהלומת־מנע ביום־כיפור

ר"א בר לב: ישראל נתפסה בהפתעה ביום הכיפורים בכל המישורים האיסטרטגיים * הגורם העיקרי היה העדר הערכה נכונה של כוונות האויב, לא ניתן כליל למנוע הפתעות * אלוף תלם: צי המלחמה הישראלי "יש מאין" * אלוף פלד: חיל האוויר מנע הנחתת כוחות מצריים במלחמה בסיני לנתק כוחות ישראל

[illegible]

אלוף פלד: חיא מנע הנחתת כוחות במלחמה בסיני

[illegible]

בר לב: ישראל נתפסה בהפתעה בכל המישורים האסטרטגיים

[illegible]

ר"א אלעזר: צריך היה להנחית מכת מנע ביוה"כ

[illegible]

אלוף תלם: המלחמה הישראלי — "יש מאין"

[illegible]

גב' מאיר: אילו פתחנו במלחמה - היינו ללא סיוע

מגיבה על דברי ר"א אלעזר בסימפוזיון

[illegible]

למשפחה דתית בת"א

דרושה **מטפלת**

לתינוקת, עם עזרה במשק הבית

לטלפון 964213

כוס תנחומין

לחברינו העלים מסקני הציבור

מר **חזקיהו אהרונוב** הי"ו ומשפחתו

והמשפ' **שם־טוב** הי"ו

בפטירת רעייתו — אמם ואחותם מרת **אסתר** ע"ה

המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיפו לדאבה עוד.

הסתדרות אגודת ישראל

חוג יוצאי בוכרה בישראל

משה במאגרוף

מרכז החינוך העצמאי

בס"ד י"ד מרחשון תשל"ו

הודעה

בדבר פתיחת הקורס לחקלאות

מחר יום שני ט"ו מרחשון הוא יפתח בע"ה

הקורס **להוראת החקלאות**

בבי"ס "בית יעקב "בית הילד" ברחוב או"מ 20 תל אביב בשעה 3 אחה"צ בדיוק

הקורס מיועד למורות לחקלאות באזורי ת"א והמרכז והוא יקויים בכל יום שני באותו מקום.

המשתתפות חייבות להודיע על השתתפותן בכתב למשרדנו בירושלים.

הסתדרות מורי אגודת ישראל באה"י

מחלקת ההשתלמות

הננו בזה להודיע כי הלימודים של

הקורס להכשרת מורים

לחטיבת הביניים

יתקיימו החל מיום שני, ט"ו בחשון פעמיים בשבוע

ביום שני וביום רביעי, בשעה 4 אחה"צ,

בבית הספר "בית יעקב" — ברחוב רחוב הנביא 22, בני ברק

מכרז תשל"ו מס' 1

בעה"י

המועצה הדתית באור עקיבא מכריזה בזה על

משרה פנויה של **שוחט עופות**

התכונות הנדרשות:

ירא שמים, מוסמך לשחיטה מטעם הרבנות הראשית לישראל

והדרכה לפי המקום.

המועמדים יפנו בכתב למשרדי המועצה הדתית באור־עקיבא ת.ד. 137 עד התאריך י"ב כסלו (16.11.75).

הרב מנשה מלול

הרב המקומי ויו"ר המועצה הדתית

קרן ביגוד שע"י תל"ת

בני ברק, ר' עקיבא 139

רשימת החורף

למכירת ביגוד במחיר זול

לגברים נשים וילדים

שמיכות, סודרים, מעילים, פיג'מות

חולצות, מכנסי־טרלין, לבנים,

חלוקים, תצאיות, חליפות ילדים

נא להביא תעודות

ברכת מז"ט לבבית

לידידנו הנכבד, רב הפעלים

הרב **שמחה בונים קליין** הי"ו

חבר מועצת עירית ירושלים

להולדת הנכד שי'

יזכה לרוות מלא חפניים נחת מכל צאצאיו

סיעת אגודת ישראל

במועצת עירית ירושלים

ברכת מזל טוב

לחברנו הנעלה

הרב **שמחה בונים קליין** הי"ו

חבר המרכז הארצי והמזכירות המקומית

וחבר מועצת עירית ירושלים

להולדת הנכד לאוי"ט

יזכה לראות רב נחת מכל צאצאיו מתוך עושר וכט"ס

מרכז אגודת ישראל

ירושלים ת"ו

המועצה והמזכירות

ברכה נאמנה

לידידנו הדגולים

מר **זכריה פלישטיין** הי"ו

ומר **מנשה גבריאלוב** הי"ו

לנשואי בניהם

יזכו לרוות מהם רב נחת ויבנו ביתם על אדני התורה

הסתדרות אגודת ישראל

חוג יוצאי בוכרה בישראל

משה במאגרוף

הסתדרות צעירי אגודת ישראל בארץ ישראל

סניף בני ברק

היום יום ראשון אור לט"ו מרחשון יום השנה של מרן ה"חזון איש" זצוק"ל באולם ביהכנ"ס צא"י המרכז

רחוב רבי עקיבא 79 בשעה 8 בערב תתקיים אי"ה

חגיגת סיום מסכת ברכות

מלימוד הדף היומי העולמי

דברים ישמיע:

הרב הגאון רבי **ברוך דב פוברסקי** שליט"א

ראש ישיבה בישיבת פוניבז'

יסיים המסכת:

הרב **יצחק זייבסקי** שליט"א

מגיד השעור

מתפללי בתי הכנסת צא"י

ומוקירי זכרו של מרן זצ"ל מוזמנים

גאון עולם המופלא בייחודו

(המשך מעמוד ד')

רשמיים, לא פרש מעול עסקי הציבור והיה מצוי תמיד בענינים החיוניים של היהדות החרדית ולא מנע מעולם את הבעת דעתו רצונו או הוראתו בנושאים שהוזמן ברמס. כך גם ניתן לראות את יחסו החיובי והחם לאגודת ישראל כאשר ראה בחיזוקה את חיזוק יסודות התורה המאורגנת.

לימוד מיוחד לדורנו הוא ראייתו את חשיבותה וחיוניותה של הנהגת אגודת ישראל, כאשר בכה וכמה פעמים יצא מגדרו למען המאבקים הציבוריים הגדולים שהיא ניהלה לאחר קום המדינה. בעת שיטת עיקרים בחינוך ישראל עמדו בסכנה, כמו קיום הישיבות בשאלת הגיוס הבלתי נסבל, ובחינוך בנות ישראל, מניעת כל נסיון של גיוס בנות ישראל לשרות לאומי. קיומו של היכן עצמאי־תורני לילדי ישראל בי ״בית־יעקב״ לבנות, על אלה ועוד כהנה יצא בקריאות והיה שותף לכל מאמץ ומאבק של גדולי הדור להבטחת הקיום של היהדות הזו, בה במידה ראה נחיצות וחשיבות רבה להשתתפות נציגי אגודת ישראל בכנסת וברשויות המקומיות.

אם ישנם כאלה המבקשים להסתיר בהתכנן רעיונות של ״על־מפלגתיות״, הרי שחייבת לעמוד לנגד עיניהם הוראתו של מרן משטעבין זצוק״ל, שבצבם ההדהה המלאה עם אגודת ישראל, כתר כל מיני רעיונות מסוג זה, שכן נטיות אלה עימדות בסתירה לרעיונם של גדולי ומאורי ישראל בדורות האחרונים שיצרו, יסדו וטיפחו את הנהגת אגודת ישראל כתריס מפני המפלגות החילוניות או הלאומיות־דתיות, שקעקעו את יסודות עם התורה, כאשר אגודת ישראל היא היחידה שהתייצבה בשער המערכה לבלום סכנות השררות אלה.

מרן משטעבין זצוק״ל השאיר אחריו ברכה, לא רק את ספריו ותשובותיו הגדולים המהווים מופת השראה לבני תורה, לא רק את המורשה הרוחנית האדירה שהנחיל לדורנו, אלא גם את ישיבתו הגדולה ״כוכב מיעקב״ בירושלים, בה ראה עוגן הצלה לדור נבוך, להרבית ספסלים לתורה, להוסיף לומדי תורה. בכך ראה מרן תרופה יחידה למחוזי דורנו ותקופתנו, וכמה יהב הלב כיום לראות את ישיבת משטעבין בתפארתה ולהיווכח בהתגשמות משאלת־הלב של מרן זצוק״ל, ישיבה זו המתנהלת בהנהגתו של חתנו ממשיך דרכו הגאון רבי ברוך שמעון שניאורסון, המשקפת את דמות מייסדה, מהווה נחמה פורתא למעריצי שמו ומוקירי זכרו הקדוש, אשר גם מרחוק של עשרי שנים עדיין קשה להם לצכל את העדרו וחסרונו של נר ישראל, באותו עזו ופארו.

ברכות נאמנות מקרב לב

להישיבה הקדושה והמעטירה **מאור עינים טשערנוביל**

לחנוכת האגף החדש

הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנותיך וכו׳

״רדיו אור״, **משה טברסקי**

בני ברק, רח׳ עקיבא 32

עטרת ברכות

לישיבה הקדושה ״מאור עינים״

עם חנוכת האגף החדש של הישיבה

תלכו מחיל אל חיל להגדיל תורה ולהאדירה

הוצאת ״פאר התורה״

אברהם וינגרטן ובניו

בימ״ס לעופות דוד לוי

שוק מחנה יהודה, רח׳ האגוז 5 טלפון 226520, ירושלים

ברכה נאמנה

לישיבת מאור עינים טשערנוביל

לראשי הישיבה, מנהליה ותלמידיה

לחגיגת חנוכת הבית

שלוחה ברכתנו עד בלי די

ברכות מאליפות

לישיבת מאור עינים טשערנוביל

לראשי הישיבה, מנהליה ותלמידיה

לחנוכת הבנין החדש

יחזקאל גרין ואשר גרינבוים השמלאים

עטרת ברכות

לישיבת מאור עינים טשערנוביל

לראשי הישיבה מנהליה ותלמידיה

לחגיגת חנוכת הבית

לויתן, האחים כהן

חנות דגים, טריים וקפואים שימורים ותמוצים

מחנה יהודה

ברכות מאליפות

לישיבת מאור עינים טשערנוביל

לראשי הישיבה מנהליה ותלמידיה

לרגל חנוכת הבנין החדש

הרחיבי מקום אהלך וכו׳

מ. וגשל

סוכנות מזון

מחנה יהודה, רח׳ השקמה 4

צרור ברכות

לישיבת מאור עינים טשערנוביל

לראשי הישיבה מנהליה ותלמידיה

עם חנוכת הבית

״אקספרס״

תעשיית שלטים ותוחמות

רחוב יפו 47, ירושלים

טל׳ 224031

ברכות מקרב לב

לישיבת מאור עינים טשערנוביל

לראשי הישיבה מנהליה ותלמידיה

אביגדור אהרונוביץ

ריהוט ומסגריה, ב״ב

מלאי מוגבל של מכונות סריגה

אמפיסל

במחיר מלפני הפיחות

חסכי 600 ל״י

בקניה מידית של דגם 820

חסכי 450 ל״י בקנית דגם 588

הצעה זו מוגבלת עד לגמר המלאי. אנו מצטערים אך לא נוכל לקבל הזמנות בטלפון

מכונת סריגה אמפיסל
דגם 588

מכונת סריגה אמפיסל
דגם 820

חסכי כסף חסכי זמן!

סרגי תוך שעה סוודר לילדך או שמלה אלגנטית לעצמך בערב אחד! בקלות תסרגי ותוך שבוע ימים סוודרים אגודות, שמלות, מכנסיים, ועוד — לכל המשפחה. במחיר הצמר בלבד תוכלי לסרוג את מלתחות החודף לכל המשפחה. החיסכון הוא 75% בהשוואה למחיר בחנות יותר מ־25,000 נשים בישראל כבר סורגות מלתחה ברבע מחיר.

הרוויחי כסף!!!

אלפי נשים בארץ גם מרוויחות כסף רב ע״י מכירת סריגים שהן סורגות בזמנן הפנוי עבור בוטיקים וחברות. הדרכה חינם בכל רחבי הארץ. אחריות מלאה, אספקה שוטפת של חלקי חלוף.

אמפיסל

לוח המודיע

מחירי מודעות בלוח

בימי חול: 2 ל״י למילה

ערבי שבת וחג: 2.50 ל״י למילה

מינימום 10 מילים.

לנוחיותך השתמש בטופס — ״לוח המודיע בדואר״, אין מתקבלות מודעות טלפונית.

דירות ובתים

בירושלים

למכירה

קבלני בנין

✱ קונגים דירות לוקסוס מלא 3—5 חדרים, שכונה דתית במעלות־דפנה, ירושלים, נא לבקר באתר הבניה או לטלפן ״ארזי הבירה״ טל. 810863, בשעות 9.00—13.00, לביקור אחה״צ נא לקבוע מראש.

✱ בגבעת שאול דירות 3—4 חדרים, בניה מתקדמת, גוף הסקה 02־228998

להיווך

✱ בית 4 וחצי חדרים עם גג לבנות, מאה שערים, למכירה.

✱ A, 3, 2 חדרים למכירה בית לבד, 3 חדרים יפה למכירה מלא שמש ע״י ישיבה משעבין.

✱ 3 חדרים דמי מפתח בגאולה, בלכנר, שטראוס 23 מ־12—10 טל. 228320 אחה״צ 527689.

✱ למכירה בירושלים בבית וגן 3 חדרים (אחד קטן) 260,000 ל״י טל. 02־525175.

✱ 3 חדרים למכירה בפאגי, 3 כיווני אוויר 2 מרפסות 02־288618.

✱ דירה 3 חדרים, היל מואר הסקה־ביתית טל. 287701.

✱ 2 וחצי חדרים, מוצף שמש ק״ב עם חדר ילדים קטן, מרפסת לסוכה, וצד מרפסת גדולה, ארונות מטבח, רח׳ פנינה 9, ר׳ה, 2—10.

✱ למכירה 3 חדרים עם גינה, פרטי במרכז, סביבה דתית 02־285375 אחה״צ.

✱ למכירה 2 וחצי חדרים טל. 02־536037.

✱ דירה למכירה בהזדמנות 2 חדרים — בסביבת גאולה בירושלים טלפון 02/535920.

✱ דירת שני חדרים עם שלוש מרפסות, מתוכן 2 סגורות ואחת פתוחה לסוכה, בשקור ברוך טל. 535919.

ירושלים

להשכרה

✱ בשכ״ת דירה חדשה 2 וחצי חדרים, ליד בר־אילן, ירושלים טל. 057־78268.

✱ בשכ״ה 3 חדרים מרוהטים, רח׳ קוטלר 8, לפנות חיים וולף, 02־233385.

✱ דירה מרוהטת 3 חדרים וטלפון בשכי חדש, מקיר־ביך ירושלים 321725 .287534

✱ בשכ״ה בבית וגן 2 וחצי חדרים ריקה עם הסקה, קיבה ב׳ 222717 מחיר — 650 ל״י.

✱ להשכרה בקרית מטרסדורף, מתאימה מאד לגן ילדים לבשרד או לתלמוד תורה 02־228090, פרט לשבת.

✱ בשכ״ה 3 וחצי חדרים גדולים עם כל הנוחיות, בקרית שלוסטון טל. 02־532795.

בדמי מפתח

✱ בדמ״פ 2 חדרים הול, ארונות, מאה שערים 17 מ־17.00 בערבה 02־233365.

✱ בדמ״פ דירת 3 חדרים 02־281776

ביקוש דירות

✱ מחפשים דירה 3 חדרים והול בדמ״פ, בסביבת גאולה 02־283404.

✱ מעונין בחדר וחצי או 2 חדרים בשכ״ת לצרכי משרד להתקשר טל. 02־325070.

✱ דרושה דירה בירושלים לצבורים, בכלל בקרבת ביהכ״ד גור, להתקשר 03־788539.

עסקים

✱ להשכרה בדמ״פ חנות גדולה בגאולה בירושלים, לפנות 02־286951 מ־9—12.

בערי הארץ

נתניה

✱ למכירה דירה משודרת בת 2 חדרים עם 2 מרפסות גדולות והול מואר עם מרפסת גזוזה, בקרית־צאנז בנתניה טל. 053־34001, בדבר פרטים להתקשר טל. 03־783978 או טלפן 053־34001.

פתח־תקוה

✱ במחיר הזדמנותי 4 חדרים צבורים לקקוש בקרית ישמח משה טל. 757275.

ברחובות

✱ ברחובות להשכרה דירה 3 חדרים, מרוהטת במצב מצוין, בסביבה דתית 953169.

✱ למכירה משק (בית, לול וקרקע) במושב חידיר, אורנסון בית־חלקיה ה. ב. עמק שורק.

בבני ברק

למכירה

✱ 2 וחצי חדרים 50 מדרגות, מחיר 150.000 מתוך קיפבן בבני־ברק רח׳ רבי עקיבא 45 03־783705.

✱ בבני ברק בשיכון ד׳ 3 חדרים 3 כיווני אויר, יפה מסודרת ומטופלת מאד, במחיר הזדמנותי טל. 769353.

✱ למכירה דירה יפה 2 וחצי חדרים ק״ג בבני־ברק טל. 781030.

✱ למכירה דירה בת 3 חדרים קומה ג׳ 3 כווני אויר ברח׳ ירושלים בני־ברק לפנות טל. 781083.

✱ למכירה דירת 2 עם הול עם ארונות עם מרפסות, אהרונסון 11 בני־ברק טל. 793848.

✱ למכירה דירת 2 חדרים ויזניץ, בני־ברק ק״ג. אהבת שלום 17 ימים א, ג, ה, בין 18—30.

✱ דירה חדשה, כניסה מידית עם פ״א וסוכה 3 כווני אויר — 152.000 שכיק גיר, קרית־הרצוג בבני־ברק, טל. 03־907231.

✱ 3 חדרים ברמת אהרון ק״ג, 3 כוונים טל. 704302 ללא תיווך.

✱ בהזדמנות למכירה דירת 3 חדרים, אפשרי עם ריהוט בבני־ברק טל. 825961 מ־9—1 לפנה״צ.

✱ למכירה 3 וחצי חדרים עם הול 4 כוונים בבני־ברק גמטה, פנחס 4, ויז׳ניץ, טל. 704314.

✱ למכירה בבני־ברק דירת 2 חדרים, חדשה, קומה ג׳ 150.000 טל. 794259.

✱ דירה הדר אחד, יפה, בשכון ה׳ בבני־ברק למכירה, פרטים: טל. 704541 אחרי 14.00.

להשכרה

✱ להשכרה דירה נהדרה 3 חדרים והול גדול בבני־ברק, ברחוב נחמיה טל. 783681 משעה 6 בערב, להשכרה דירה בת 3 חדרים בקרית הרצוג בני ברק (גור) לצלצל 783681 משעה 6 בערב.

✱ בבני ברק (יהודה הנשיא) להשכיר דירה 3 חדרים טל. 363490 אחר הצהרים.

✱ להשכיר להרים חדר או שנים עם כל הנוחיות במרכז בני־ברק טל. 780251.

✱ להשכרה דירה 3 חדרים, חדשה עם טלפון בבני־ברק, רח׳ בלוי 8 הדרי.

✱ 3 חדרים מרוהטת להשכרה במרכז זכרון־מאיר — בני־ברק 700 לחודש, 03־789068.

✱ 2 וחצי חדרים מרוהטת, בבנין פרטים בא לצלצל רח׳ בצלאל־טוב 3 להתקשר בב׳ 792365.

✱ בשכ״ה 2 עם הול ברחוב מנחם 5 בבני־ברק 400 ל״י טל. 622151.

✱ בבני ברק למכירה 3 חדרים מרוהטת עם מזגן עם טפטים, ק״ג, טל. 785849.

✱ למכירה 2 וחצי חדרים ק״ג, בבני־ברק, ברחוב מיכה 4 פשר, בערב.

✱ למכירה במרכז, 3 חדרים ברחוב הול גדול, ירושלים 38 קניג.

✱ למכירה 2 חדרים עם חצי ברחוב מיכאל 5, יפה ומוחוזה ק״ג חזית טל. 783956 173.000.

✱ להשכיר חדשה בבני־ברק דירה יפה 2 וחצי חדרים, בבקים שקט עם בלפון, להתקשר 03־220704.

ביקוש דירות

✱ רוצים לקנות 2 או 2 וחצי חדרים ק״א בבני־ברק, בסביבת פינטו טל. 93549.

השקעות

✱ דירים מקקים רצינים 25—28 אחוז מיטב העיריות, ת. ד. 6640 ירושלים.

שידוכים

✱ גרושה לא באשמתה, נאה 24, מסודרת, מעוניינת במתאים, סודי עד 32, בבני־ברק ת. ד. 513.

✱ בחורה חרדית 26, מסודרת, מעוניינת בבחור חרדי עד 30 טל. 786284.

אבידות

✱ נמצא בקרבת המקום שבי... ... להתקשר טל. 288052.

בקור חולים

✱ חברת בקור חולים ע״י אגודת ישראל תל־אביב־יפו

חולים הזקוקים או המבקשים בביקור בבית, או עזרה אחרת מתבקשים לפנות להנהלת בקור חולים שע״י אגודת ישראל תל אביב יפו בהכתובות דלהלן:

א. בית אגיי, רח׳ בודישעבסקי 5, טל. 235844 222152.

ב. ר׳ משה אגנר בחנות תשמישי קדושה בחצר בית הכנסת הגדול — רחוב אלנבי 110.

ג. ר׳ א. ג. בובלה, דרך שלמה 142 טל. 33032.

כמו כן ניתן להשאיל כלים להולים הזקוקים להם, בימים שני וחמישי בשבוע בין השעות 7—8 בע״ב, במשרדי רח׳ בודישעבסקי 5 ה״א.

הד חזק!!!

בקרב קוראינו למודעתך

ב״לוח המודיע״

שיעורים

✱ המעונין בלימודי מצבי העמקה הטבה לבר בצוה, יפנה לטלפון 03־780884.

✱ בוחר מתפלבה בלמוד באקירדיק עם תאורית הרמוניה, לפי שיטה הקונסרבטוריון, טל. 03־222776.

✱ כוחה לאקורדיון בבני ברק בלה הלבדית מתהלות בקבוצה אחר הצהרים טל. 03־792669.

✱ בורה מוסמכת לאנגלית ניתנת שעורים פרטים בביתה בבני־ברק להתקשר 796824.

קורסים

✱ קורס הנהלת חשבונות לצבורים יפתח בסד בקבוצות, התרשמה בב״ב ״דיוק״ בני־ברק, ישרכון 5 טל. 783861.

שונות

✱ הבעה השובה לנוסח כולל או קיבוץ 053־92226.

הודעות

✱ הכונן לקראת הראשון בנובמבר לפתיחת בית התינוקות במקולביב 19 לגילים החל משלושה חדשים בתנאים מצויינים ואפשרויות יבות להקל על האם התינוק, טיפול ע״י מוסמכה, ואחראית, טיפול עם תמורה ועד. המצויינים מתבקשים לפנות בהקדם להתבקוק 10 דירה 8 בני־ברק.

התנגדות חקלאית לשחרור אנגולה הבריח את עצמאות המוסלמת לשכם

לואנדה, יום ד׳ — נשיא התנועה העממית לשחרור אנגולה אגוסטיניו נטו הודיע אתמול, כי התנועה תסרב על עצמאות אנגולה תוך קבה ספרעות. הוא הביע את התקוה כי הדעה הקיימת ההתפיסות של הארגון לאחדות אפריקה, תשוחה עדה במדינה הבין כי המועמד הוא ״המבצה הלגבי ביותר של העם האנגולי״. (ע״ב)

עבודה

ירושלים

✱ בירושלים דרושה בחורה ועוזרה בבית הבורות חדר לינה טל. 536551.

✱ עוזרת בית פעם פעמים בשבוע לאחה״צ, לצלצל אחרי 7, 02־812878.

✱ בבית וגן דרושה מטפלת בתינוקת בת שנה עם עבודות־בית, 3 ימים בשבוע, טל. 02־531169 בערב.

✱ מלמד מומחה לגפ״ת מעונין במשרה מתאימה ת״ד 5421 ירושלים.

✱ דרוש בוחה מוכשר ללמודי חול בכתות נמוכות בשעות 1—3 לפנות טל. 02־534392.

רמת גן

✱ דרושה בחורה — אשה לעבודה מלאה בבית דתי ברמת־גן, לפנות טל. 798890, או בכתב אורבך, רח׳ אחימאיר 36, רמת־גן.

בבני ברק

✱ מעונין לקבל עבודה הביתה במכונת כתיבה, לפנות ת. ד. 880 בני־ברק.

✱ דרוש עובד דתי לעסק בתל־אביב טלפון בעבודה 611668, טל. בבית 798611.

בתל אביב

✱ דרושה פקידה לאוברלוק, בני ברק, פרידמן, רח׳ הנקראים 49 טל. 792439, אחרי 7 בערב.

✱ דרושה פקידה, דקטילו־וקצפ, רחוב הרצל 49 תל־אביב טלפון 822487.

מטפלות

בני ברק

✱ דרושה מטפלת בשעות לפנה״צ טל. 796987 בני־ברק.

✱ דרושה דחוף מטפלת בבני־ברק, לצלצל 785280 בשעות אחה״צ והערב.

✱ דרושה מטפלה 5 פעמים בשבוע לטפל בילד עם עבודת בית קלות ובישול, בבני־ברק, לפנות בזר, רח׳ ר׳ עקיבא 144.

✱ דרושה בסביבת ויז׳ניץ, מטפלת הרדית לשתי ילדים בתנאים טובים 787259.

✱ דרושה מטפלת לחצי יום בבני־ברק, הרב קוטלר 18, דירה 7 טל. 780012.

✱ דרושה מטפלת ל־2 ילדים ל־6 שעות ביום עם עבודת בית קלות, תנאים טובים אייזנשטיין, צמח 8, בני־ברק.

✱ דרושה מטפלת מנוסה ומסורה לשני ילדים, 4 ימים בשבוע טל. 798104.

✱ מחפשים דחוף בבני־ברק בתוחת הרצות לעזור לאשה עם ילדים ולינה בבקים להודיעים תמורת תשלום בצורך 794383.

שירותים

✱ משפחה מוכנה לטפל בביתה בזוג קשישים או ילדים או בודדת, בער תשלום 053־92226.

✱ צילומי מסמכים, פלקסים חזיונלים, הדפסים, ״הקטוגרף״, מאה שערים 9 טל. 02־287343.

מכירות וקניות

✱ דוד שמש וחשמל רק — 1950 ל״י ובתשלומים טל. 794208 בני ברק.

✱ למכירה צלחת ספרים לתאומים תוצרת ״גג״ במצב מצוין, לייבוביץ, רח׳ דמשק אליעזר 21 בני־ברק.

✱ מעוניינים לקנות הדומים לסלון במצב טוב טל. 03־787946.

תשמישי קדושה

✱ טליתות, תפילין, מזוזות, ספרים, ותשמישי קדושה, במחירים זולים ביותר להשיג אצל משה אגנר, חנות חדשה בחצר בית הכנסת הגדול בתל־אביב אלנבי 110.

לוח היום

בס״ד, יום ששי י״ב חשון תשל״ו

הדף היומי: שבתות ...

משנה יומית: גטין ה, ה—ט

הלכה יומית: סוכה הרכב, ג—ה

סוף זמן

קריאת שמע 7,48

תפלת שחרית

שקיעת החמה 5,08

מחר

זמן

עלות השחר 4,13

הנץ החמה 5,41

תורנות בתי מרקחת

ירושלים

ליל שבת: ״הרצליה״, רח׳ יפו 36,

שבת: ״ב״ב מרקחת, בני הבלביה״ 28.

מוצאי שבת: ״צמלות דפנה״, רח׳ מעלות דפנה בנין 139.

תל אביב

ליל שבת: ״פינקלי״, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 28.

״שלמה המלך״, רח׳ שלמה המלך 78.

״אבי״, רח׳ יהודה הלוי 67.

שבת: ״בוגרשוב״, רח׳ בוגרשוב 60.

״אבי״, רח׳ יהודה הלוי 67.

מוצאי שבת: ״כבר המדינה״, רח׳ ה׳ באייר 48.

חיפה

ליל שבת: ״עליה, בת גלים״, רח׳ עליה 44.

שבת ומוצ״ש: ״הנשיא״, רח׳ הנשיא 33.

בני־ברק

ליל שבת: ״רפואה״, רח׳ עקיבא 62.

שבת ומוצ״ש: ״גיבורה״, רח׳ ביאליק 130 רמת גן.

רמת־גן

ליל שבת: ״המגן״, רח׳ ביאליק 30.

שבת ומוצ״ש: ״גיבורה״, רח׳ ביאליק 50.

פתח־תקוה

ליל שבת: ״בריאות״, רח׳ חובבי ציון 13.

שבת ומוצ״ש: ״פינסקר״, רח׳ פינסקר 22.

בת ים

ליל שבת: ״יוני״, מרכז בסהר, רמת יוסף.

שבת ומוצ״ש: ״בלפור״, בלפור 90.

חולון

ליל שבת: ״סוקולוב״, רח׳ סוקולוב 70.

שבת ומוצ״ש: ״אסותא״, רח׳ שרוטר פלדמי 4.

באר־שבע

ליל שבת: ״אסותא״, מרכז גלעד חדש, דרך הנשיאים.

שבת ומוצ״ש: ״ירושלים״, רח׳ הרצל 34.

הרצליה והאזור

ליל שבת: ״כפר שמריהו״, כפר שמריהו.

שבת ומוצ״ש: ״ריר ברינקר״, רח׳ סוקולוב 38, הרצליה.

תורנות בתי חולים

ירושלים

ליל שבת: ילדים ופנימית — ״שערי צדק״. נשים כירורגיה ועיניים — ״הדסה״.

שבת ומוצ״ש: ילדים ונשים — ״ביקור חולים״, פנימית, כירורגיה ועיניים — ״הדסה״.

בתל־אביב

ליל שבת: ״ריקה—הדסה״ — למחלות ילדים ופנימיה, ״איכילוב״ — למחלות כירורגיות ואף אוזן וגרון.

שבת ומוצ״ש: ״איכילוב״ — כל המחלקות.

בחיפה

ליל שבת: ״רוטשילד״ — כל המחלקות.

שבת ומוצ״ש: ״רמב״ם״ — כל המחלקות.

חליפות הדיון

דוגמאות חדישות

במבחר גדול

כלילת יופי

תל אביב, רחוב דיזנגוף 109

טלפון 231948

המודיע

עתון יומי — ירושלים

המו״ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — יוסף הפלד.

העורך: יהודה ליב לוין

המערכת: יוסף פנחס־י הוש

משרדי המערכת: ..., ת.ד. 1306

טלפון 222258

— O —

מערכת לוח המודיע: איזור התעשיה מקור ברוך ירושלים — ״בית המודיע״, טלפון 226805 .222258

— O —

בני ברק, א. אלנבי 122 ת. ד. 1863 טלפון 624353

משעה הקהב: טלפון 222941

— O —

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ושגנונן

— O —

סוכנויות ״המודיע״ בחו״ל לקבלת מנויים ומודעות

בארצות הברית

Y. A. ZISHINSKY
1672 - 53rd Street
Brooklyn, N. Y. 11204
Tel. 851 - 5100
851 - 5016

באנגליה

S. HECHT
93 Fairholt Road
London N. 16 5EP
England
Tel. 01-800-6246

המודיע

יום ו׳, י״ב מרחשון תשל״ו

בס״ד

הסתדרות נשי אגודת ישראל — בני ברק

ביום רביעי י״ז חשון בשעה 2.30 אחה״צ באולם שע״י ביהכנ״ס הגדול רח׳ ר׳ עקיבא 53 ב״ב יערך

שוק בזר של כל מיני בגדים

וימשך גם למחרת יום חמישי י״ח חשון משעה 9 בבוקר עד 4 אחה״צ.

בברכת כל טוב

ההנהלה

مكامن الأمل

הד היום

"התקפה על הדת היהודית" ומשמעותה

מה. לא צריך להיות "ציוני" עם המבט האדוקני של ההסתדרות הציונית, כדי להצטער ולהתקומם נגד ההחלטה של הועדה השלישית של עצרת האו"ם המגדירה את הציונות "כגזענות ואפליה גזעית" שראויה לגינוי מצד ארגון האו"ם. אלה שיודעים את ההחלטה משכילים להבין את התהומים בין מה שהם קוראים ציונות לבין העם היהודי, איתה אבחנה שקיימת רק בקרב העם היהודי, הוא קיימת ועומדת גם היום, איננה במגמה של המדינאים הערביים שמשבשלים ביותר והחלוה גם היינו יקר.

בפקודה לאנה זו אפשר להודות עם דברי התגובה שהשמיע נציג ישראל באו"ם מר חיים הרצוג, שזוהי "התקפה הבינלאומית הראשונה על הדת היהודית מאז ימי הביניים". אלא שדווקא הגדרה בושה זו מציגה לפנינו כמה נקודות השקפות של היהודים והשפכן נפש, שכן הראוי להתהדר בהם, אך לפני שנעשה זאת ראוי לעמוד על כמה משמעויות מרגיזות, שמהראוי להפיק מהן מסקנות בימים אלה שבהם גברה האכזבה היהודית מארגון האו"ם הארגון שעליו ניסו לבנות כמה מן התקוות הציפיות במבנה המדינה היהודית.

כאז הצביעו בעד שלישים של חברי ארגון האו"ם בעד הקמתה של מדינת יהודית בארץ ישראל המחולקת ועד להצבעה של שני שלישים בעד הוקעת הציונות בצורה של גזענות ואפליה גזעית, עבר האו"ם כברת דרך ארוכה, פשט לבוש ולבש לבוש חדש, שינה את הרכבו ונעשתנו מגיעה. מיסדי הארגון רואים כיצד גולם קם על יוצריו ומה שהיה צריך להיות שומר השלום הפך להיות כמכשיר בידי מחרחרי מלחמה. מדינת ישראל שהשקיעה כל כך הרבה מאמצים להכרע לעצבה אחדה בינלאומית, יכולה להתאכזב באופן הצבעתן של כמה מן המדינות שלא נרתעו מלהכנע לאיומים של מדינות הנפט, מן המדינות שאומץ לבן לא עמד להן להצביע נגד והן נמנעו או הצביעו בעד ההצבעה, בין אלה יש לציין במיוחד את ארצות אמריקה הלטינית, שבחלק בהן נמצאים קיבוצים גדולים כמו, בראזיל, ומקסיקו, מדינות אשר בעבר הלא רחוק לא נמנעו מגילויים של ידידות כלפי ישראל. העובדה שכל ארצות השוק האירופי הצביעו נגד ההחלטה, איננה אלא נחמה פורתא, כיון שבמשחק הקולות בארגון חזקן וקיר ביותר רבוב אינן מעצבות את מדיניותו של הארגון.

האכזבה מהחלטות האו"ם איננה חדשה, אך הפעם יש לה משמעות המורה מאד, כיון שהיא מכילה את ראשיתה של התנועה האנטי־שמית מיסודו של היטלר. יש כאן בתוך גרוטסקא חוקית לרדיפת היהודים ומוקדם לדעת, איזו השפעה תהיה להחלטה זו על מצבן של הקהילות היהודיות באותן ארצות שנציגיהם הצביעו בעד ההחלטה. התרגלנו, אמנם, להתייחס בזלזול להחלטות האו"ם, נוכחנו לדעת, שאפשר בהחלט להיות גם עם גינויים של האו"ם ומוסדותיו ולרוב גם המדינות המצביעות בעד ההחלטות אינן מייחסות משמעות רבה להצבעותיהן.

זו יכולה להיות נחמה על בנת למעט בערכיותה המוסרית והמצפונית של ההחלטה, אלא שאין בה כדי למעט מן ההידרדרות של הארגון ומן הפיחות שחל בעקרונות שעמדו לנגד עיניהם של מיסדיו, אלה שראו בו מפתח לשלום העולם ורוחותו שימנע את הפורענויות שמהן סבל העולם לפני מלחמת העולם השניה ובהמשכה.

אולם, כל מה שנאמר על ההחלטה כלפי חוץ ומשמעותה, אין זה פוטר אותנו לזכור כמה הערות שמכוונות כלפי פנים, ולאו רק כדי לעודד היהודים נוגעים והשפכן נפש. מר הרצוג דיבר במאמצו רב על "ההתקפה בינלאומית ראשונה על הדת היהודית" אולי צריך להזכיר כאן, שיש אישים במדינה שנושא זה של ההתקפה על הדת היהודית היא להם חוקה, ואלה אף אינם בוחלים מהגדרה המבחילה של "גזענות" כאשר הם מדברים על חוקי הדת היהודית. האמנם, לא יכולים אויבי ישראל למצוא כעת לדבריהם באותן הגדרות נאלוות, אשר לפי מיטב הכרתנו אינן מייצגות את רוב העם היהודי ואף לא את דעותיהם של אלה אשר בחרו בהם. ההתקפה על הדת היהודית נעשתה מפעולות במדינה היהודית השים בה לא רק כלי התקשורת, שבחלקן מוחזקים על ידי תקציבים ממלכתיים גדולים, כלי התקשורת החודרים לכל בית יהודי בארץ ובעולם, כי אם גם אישים אשר נושאים אף בסמכות ובמעמד משפטי ניכר ובמשמעותו במדינה. כל אלה חייבים לבדוק, אם אויבי ישראל אינם שואבים את השראתם מתוך דברי הבלע שמשמיעים כאן, דברים שהדיהם מגיעים הרבה יותר רחוק מתחומי המדינה.

מתיחות ביחסי בריה"מ – יוגוסלביה

בלגרד — מתיחות השתררה לאחרונה ביחסים בין יוגוסלביה לבריה"מ ואין להבחין באופק סיכויים לשיפור היחסים בין שתי המדינות.

כבר בשנה שעברה, כאשר התנהל משפט נגד קבוצה של "קומינפורמיסטים" (קרי: פרו סובייטיים), ולאחרונה אביב החל פולמוס על התפקיד שמילאו כוחות ההתנגדות היוגוסלבים במהלך המלחמה האחרונה, וכתוצאה מכך חלה הרפה ביחסים.

מאז תחילת אוגוסט אירעו כמה התרחשויות שהעיבו עוד יותר על היחסים בין בלגרד למוסקבה ויחסים אלה מתוארים עתה על ידי חוגים מזרח אירופאים בבלגרד כ"גרועים".

ב־15 באוקטובר התכנסה נשיאות המפלגה היוגוסלבית בראשות המרשל טיטו כדי לדון בפעולה העוינת כלפי יוגוסלביה והמפלגה היוגוסלבית. שלושה ימים קודם לכן גינה בטאון המפלגה "קומוניסט" את "הכוחות הקומינפורמיסטים הניאו־סטאליניים והדוגמאטים־בירוקרטים".

שוגר לווין מטאורלוגי לחיזוי סופות

כף קנוורל — לווין מטאורלוגי, שנועד לסייע בחיזוי סופות טורנאדו והוריקאנים, שוגר ביום ו' ונכנס למסלול מושלם מעל בראזיל. על כך הודיעו מדעני חלל במרילנד.

הלווין שוגר במסגרת תכנית לשגר לוויינים מטאורולוגיים במשך השנים הבאות, אשר יספקו רשת עולמית לחיזויים מטאורולוגיים. משקל הלווין היא 626 קילוגרם, והוא סובב את כדור הארץ במרחק של 35,680 קילומטרים.

סוכנות נאס"א הודיעה, כי בריה"מ שיגרה ביום ו' את הלווין ה־776 בסידרת קוסמוס.

ראשי צבא פורטוגל מגייסים חיילי קבע לשעבר – מחוסר אמון בחייליהם

ליסבון — ראשי צבא פורטוגל, המנסים עתה להטיל את מרותם על ארצם, הגיעו לכלל מסקנה כי אין הם מסוגלים לסמוך על כוחותיהם הסדירים הנוכחיים לכן הם זקוקים באורח דחוף לגיוס חיילי קבע לשעבר.

דבר זה נתברר מחוק שפורסם היום, בעקבות גל השהומה הכרונית בצבא המזעזע את הממשלה החדשה בת שלושת השבועות.

בהצדיקה את גיוסם של חיילים משוחררים, ציינה מועצת ההפיכה הצבאית כי קיים "צורך דחוף ביותר לכונן אווירה של שלום, משמעת ושלווה ציבורית, בהתאם לשאיפות של הרוב הגדול של העם הפורטוגלי".

בהודעת המועצה נאמר גם כי "בשעה זו אין לנו החיילים בעלי ההכשרה החיונית כדי לבצע משימה זו".

נודע, כי השלטונות מבקשים לגייס חיילים ששירתו ביחידה צבאית. חיילים אלה נועדו כנראה ל"יחידת ההתערבות הצבאית החדשה" המיוחדת שהוקמה בחודש שעבר כדי לשמור על החוק והסדר.

היחידה החדשה טרם הובהלה אולם השמאלנים כבר הגדירו אותה כ[illegible]. (עי"ט).

מומחה אמריקאי: הזהרו ממברשות־שיניים חשמליות

וושינגטון — מומחה אמריקאי לאזנות סתר הזהיר כאן מפני שימוש במברשות שיניים חשמליות, שכן אלה עשויות לשמש לציתות חשאי.

אפשרות זו הוצגה בשמיעת עדויות פומבית בוועדה לעניני ביון של בית הנבחרים האמריקאי, החוקרת עתה ריגול אלקטרוני נגד אזרחים אמריקאיים.

מרטין קייזר, נשיא חברה ממדינת מרילנד המתמחה בייצור של כ־300 מכשירים ופריטים לציתות אלקטרוני הודה כי ייצר עבור שירותי הביון האמריקאיים ולקוחות אחרים, אמר, "אני מספק את המוצרים. אין לי מושג מה עושים עמם".

אך הוא אמר כי הופתע ממראה עיניו בעת ביקור בבסיס ביון של צבא ארה"ב.

"ראיתי כי את הציוד שלי הכניסו לאספר מוצרים משונים כגון מזרונים, מקלות גולף ומברשות שיניים חשמליות".

קייזר אמר כי עם לקוחותיו נמנים סוכנות הביון המרכזית, סוכנות הביון של משרד ההגנה, שירותי הביון של צבא ארה"ב, הלשכה לחקירות מיוחדות של חיל האויר האמריקאי, מחלק הסמים, שירות הדואר האמריקאי, השירות החשאי המגן על פוליטיקאים בכירים, בית הבשימה של חיל האויר, בית הכנסת, במשרד האוצר, הבולשה הפדראלית ועוד ארגונים רבים. (י"פ"י).

נציג מימשל אמריקאיים:

יהודי ניו יורק נפגעו קשות מהמשבר הכלכלי

— מאת כתבנו בארה"ב — היהודים בנוי־יורק נפגעים באופן קשה במשבר הכלכלי הפוקד העיר בארה"ב ביותר מאשר 12% האבטלה בהתאם לסטטיסטיקה הכללית של העיר — על פי דברי מר הרבט בינסטוק, מנהל המכון הממשלתי בשטח ביותר להשתלמות מקצועית שהוקם ביוזמת אגודת ישראל בארצות הברית, בהשתתפות ראש העיר, מר א. בים. בפתיחה, הסביר לנכבדים, הבר' מוקצת העזר ואישי ציבור אחרים.

מר בינסטוק, שבהיקף תפקידו הוא מחזיק ידו על דופק הכלכלה של העיר, הצביע על כך, כי בניגוד להכללה הכללית במדינה, שבה 29 אחוז מן היהודים מועסקים במשרות מקצועיות וטכניות, הרי בניו־יורק מועסקים בקבוצות אלה רק 14 אחוז מהיהודים.

הרב כותב לוביבסקי, שהוא מנהל "יקאופ", המחלקה החדשה של אגודת ישראל העוסקת בהכשרה מקצועית ליהודים לקבל משרות ולהשתלמות מקצועית, הבהיר בסקירתו, שיהודים חרדים עדיין נתקלים בקשיים במדינים בהשגת עבודה בגלל שמירת שבת או לבושם החרדי. הוא ציין כי רבע בכלל אלה ש"יקאופ" סייעה להם בהשגת עבודה הם בתגים כרופאים, וכן ש־54 אחוז מאלה שנעזרו ע"י מחלקתו הם בגילים שבין 22 ו־44.

הרב משה שריר, נציג אגו"י בארה"ב, ציין בעת שהציג את ראש העיר, מר בים, כי תודות להכרה של ראש העיר ישנם סיכויים לעזור למספר גדול של יהודים בימים קשים אלה. ראש העיר ציין לשבח את פעילות אגודת ישראל לאלו שנפגעו קשות מן המצב הכלכלי היא גם הביע הערכה לפעולות הסוציאליות שלה עבור זקנים וצעירים.

בכינוס השתתפו אישי ציבור מכל חלקי העיר, וביניהם השמיעו דברים אשר קראו לאיכר המיועל להביא בחשבון את האפשרות לנצל את הפוטנציאל של ההשתלבות היהודים שבאורח מביא הם רצויים ומוכשרים להוהגמות במקצועות יקרים ופרודוקטיביים ובלבד שלא יצטרכו להתפשר לבוטה תמורה.

סינאטור דורש להימנע מאפליה גזעית אצל הטכנאים

וואשינגטון — שר החוץ האמריקני הנרי קיסינג'ר חייב להבהיר למדינות ערב, שאין הן יכולות לנהוג אפליה לגבי אמריקאים המחפשים עבודה, מטעמי גזע, דת או מין — מסר הסינאטור קליפורד קייס באיגרת אל שר החוץ האמריקאי.

באיגרת אומר קייס "יכולה מעורבותם החשובה של טכנאים אמריקאיים בסעודיה, אבל גבורה הוא הולכת, אני סבור כי הגיע הזמן כי ארה"ב תבהיר לממשלת מדינה זו שאין אזרחינו יכולים להיות קרבן לאפליה".

אם לא נעשה כן, כותב הסינאטור, "ייפתח פתח לפגוע בזכויות האזרח של האמריקאים כאן בארה"ב".

מפקד חיל האויר הסורי הגיע לשיחות בסעודיה

ביירות — גנראל נאג'י ג'מיל, מפקד חיל האויר הסורי, הגיע היום לריאד וקיים שיחות עם המלך הסעודי חאלד, כך דווח מריאד.

בשידור שנקלט בביירות נאמר גם, כי ג'מיל שוחח כמו כן עם יורש העצר פהד.

הרדיו לא מסר, מה היא מטרת ביקורו של ג'מיל בסעודיה.

פרס נובל בפיסיקה לאמריקני ושני דנים

שטוקהולם — אזרח אמריקאי ושני אזרחים דניים זכו ביום ו' בפרס נובל לפיסיקה.

האקדמיה השבדית למדעים פירסמה הודעה, בה נאמר שהפרופסורים אאגה בוהר ובן מוטלסון, מדנמרק, וג'יימס ריינווטר, מארה"ב, זכו בפרס על גילוי הקשר בין התנועה הקולקטיבית לבין תנועת החלקיקים בגרעין האטום. עוד ציינה האקדמיה כי התגלית פיתחו את התיאוריה של מבנה הגרעין האטומי, המבוססת על קשר זה.

(יפ"י, צי"ר ועי"ט)

אשרות אמריקאיות למשלחת אש"ף לאו"ם

ביירות — ארצות הברית העניקה אשרות כניסה למשלחת של אש"ף העומדת להשתתף במושב ה־30 של עצרת האו"ם — מסרה סוכנות הידיעות הפלסטינית.

בראש המשלחת יעמוד פארוק קאדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף.

קאדומי גם עמד בראש המשלחת הפלשתינית בניו יורק בנובמבר אשתקד, כאשר אש"ף נתקבל כמשקיף לדיוני העצרת הכללית.

בולגריה "ידידה נאמנה" לערבים

תוניס — נשיא בולגריה, טודור ז'יבקוב, הבריז בפני האסיפה הלאומית הקומוניסטית כי ארצו "ממשיכה להיות ידידה נאמנה ובעלת ברית של עמי ערב המתייצבים נגד התוקפנות הישראלית".

ז'יבקוב אמר כי שלום בר־קיימא ובטחון לא יושגו אלא לאחר נסיגת ישראל מהשטחים שכבשה ב־1967. הוא קרא להכרה בזכויות הלגיטימיות של העם הערבי הפלשתינאי ולמתן ערובה לעצמאותן וריבונותן של כל העמים והמדינות במזרח התיכון".

עוד אמר הנשיא הבולגרי שאת המשבר יש לפתור באמצעות ועידת ז'נבה והסכמים לעקיף ועידה זו רק מחמירים את המצב ויוצרים קשיים נוספים.

נתבים מצריים מקבלים אימון בהולנד

אמסטרדם — כמה נתבים מצריים בתעלת סואץ מקבלים עתה אימון בהולנד — אמר שר הפיתוח המצרי עוסמן אחמד עוסמן בראיון בטלביזיה ההולנדית.

עוסמן אמר כי התעלה תורחב תוך חמש שנים כדי שיוכלו לעבור בה אניות גדולות במעמס עד 150 אלף טון.

"הדמוקרטיה אשמה בהתרחשויות בלבנון"

ביירות. — נשיא לוב קולונל מועמר קדאפי [illegible]

בראיון שפורסם על ידי העתון הכוויתי "אלסיאסה" אמר קדאפי כי "הדמוקרטיה כפי שמפעילים אותה בלבנון היא מקור ההתרחשויות בארץ זו".

קדאפי הוסיף ואמר כי אין הוא מגלה התלהבות רבה בקשר עם אפשרות של התערבות מדינות ערב במשבר הלבנוני.

"אם באמת רוצים הערבים לסייע ללבנון, עליהם להתנדב בעמדת נשיא הרפובליקה סולימאן פרנג'יה, בתנאי שהחלה יבצע לשינוי המבנה המוסדי של מדינה זו". (עי"ט).

למרות 200 החטיפות ביום ו':

כוחות הבטחון בלבנון: "המצב משתפר והולך"

ביירות, — חילופי היריות וגל החטיפות שפקדו בשבת בביירות, והמנהיגים הפוליטיים התכנסו כדי להן בהוראה במשלחות.

ארבעה אנשים נהרגו ובכך עלה מספר ההרוגים ל־5,975 והפצועים ל־1,350 בקרבות שנטשו למרות הפסקת אש עליה הוסכם תחילה ב־20 לספטמבר.

אנשים מסויימים בשני הצדדים הקימו מחסומים בכבישים בשכונות שונות בביירות, ותפסו בני ערובה כדי להשיג את שחרורם של אנשים אחרים שנחטפו.

כוחות בטחון התערבו כדי לתווך, ולאחר חילופי יריות, מסרו כי "המצב משתפר והולך".

קבוצה של בכירים פוליטיים שנבחרו על ידי ועדת הפיוס הלאומית כדי לדון ברפורמות פוליטיות, קיימו ישיבה של שלוש שעות השבוע. השיחות התמקדו בשאלת הריבונות הלבנונית, אמרו מקורות הועדה.

מנהיג הפלאנגות פייר ג'מאייל, הדגיש כי החזרת הסדר הבטחון ללבנון חשוב יותר מכל דבר אחר, ואת שאלת הרפורמות יש לדון במועד מאוחר יותר.

למרות חילופי הדברים שנתגלעו בשיחות, תשוב הועדה ותתכנס ביום ב' בבוקר.

ביום ו' היו 200 חטיפות בביירות ובפרבריה, מסרו היום עתוני לבנון. חלק ניכר של אנשים שוחררו אתמול בערב אולם עשרות עדיין נמצאים בידי החוטפים. (יתפ"י, צי"ר ועי"ט).

אסיפה עולמית לשלום באמצעות חוק אישרה החלטות שנתמכו ע"י ישראל

נציגים ערביים הביעו זעם על החלטות מסויימות

וואשינגטון — האסיפה העולמית של הועידה העולמית לשלום באמצעות החוק אישרה ביום ו' בלא התנגדות כל 22 ההחלטות שאושרו על ידי הועידה, לרבות החלטה לגבי מיזוג פליטים, שובם של פליטים לארצות מוצאם, וכן הזכויות, היחס כלפי אסירי מלחמה, אשר נתמכו על ידי המשלחת הישראלית בועידה. באסיפה העולמית הבירים ישמר הראשון של המשלחות שהתקבלו בועידה העולמית, ופירוח הפרמכת הועידה לאשר החלטה ופעולות אחרות הנוגעות לארגון.

האסיפה העולמית התכנסה, בנוכחות עורכים, מיד לאחר שהועידה העולמית השלימה את עבודתה בישיבה מליאה. בדיונים הביעו נציגים ערביים מסויימים זעם על החלטות מסויימות.

האסיפה העולמית בחרה מחדש בצ'רלס ריין, יו"ר לשעבר של התאחדות עורכי הדין האמריקאים, המכהן כראש המרכז העולמי לשלום באמצעות החוק בוושינגטון מאז 1962. הוא נבחר כחבר לתקופת כהונה של שנתיים.

ריין הודיע כי בועידה שנערכה בוושינגטון השתתפו משלחות מ־131 ארצות ו־4626 צירים, ביניהם היו אחוזים מהשופטים, עורכי הדין המרצים למשפט הידועים בעולם. הכנס נחשב לועידה הגדולה ביותר של אנשי משפט בהיסטוריה העולמית.

בתום דיונים קשים שבהם התנגדו דוברים מישראל, גוונבה ותהדו לנוסח של הצעת החלטה על פליטים, שהוגשה על ידי פקיסטאן, אישרה הועידה סעיף מתוקן הקובע כי "כל הארצות הנוגעות בדבר ישתדלו בדרכי שלום, בהתאם לשיקולים של בטחון לאומי, להקל על שובם של פליטים".

בטיוטה המקורית לא דובר על מאמצים "בדרכי שלום" וגם לא על "שיקולים של בטחון לאומי".

נציג ג'ורג'יה הציע לכלול את המונח "בהתאם לשיקולים של בטחון לאומי", ונציג הודו את המונח "בדרכי שלום".

בעוד שבהחלטות אין מזכירים שמות של מדינות או אנשים, התברר מן הויכוח כי הפליטים של פלשתין לשעבר עמדו במרכז הויכוח.

לגבי טירור, אישרה הועידה ברוב גדול החלטה הקובעת כי על ממשלות "לחוקק חוקים אחידים ככל האפשר כדי למנוע ולהעניש מעשים של אלימות טרנס־לאומית".

על פי דרישת יורם דינשטיין מישראל, אישרה הועידה ב־32 קולות נגד 30, את מחיקתם של קטעים שנראו כמצדיקים טירור למען "הגדרה עצמית" של עמים.

החלטות אחרות שאושרו קראו לשחרורם של כל אסירי מצפון מבתי הכלא, בתי החולים הפסיכיאטרים ומקומות מעצר אחרים. החלטה זו כוונה בבירור נגד ברית המועצות, אשר לא היתה מיוצגת בועידה. אולם דובר הועידה הדגיש, כי ההחלטה לא כוונה נגד ברית המועצות לבדה.

החלטה אחרת קובעת כי "לכל אדם הזכות לעזוב מדינה כלשהי, לרבות ארצו־הוא". אולם נמחק ממנה קטע הקובע כי הוא רשאי לקחת עמו את רכושו.

החלטה אחרת, שכפי הנראה כוונה גם היא רק כלפי ברית המועצות, קראה לשים קץ ל"התערבות ממשלתית" נגד אנשי משפט בביצוע תפקידיהם המקצועיים, נראה כי החלטה זו נבעה בפרשתו של וולדימיר לזאריס עורך דין יהודי ממוסקבה, אותו הזמין ריין אישית להשתתף בועידה והוא השיב כי לא יוכל לעשות זאת כיון שאין ביכולתו לקבל אשרת יציאה.

בית משפט לצדק בינלאומי שערך משפט ראוה במהלך הועידה העולמית, פסק ביום ו' נגד ארצות הנוקטות במעשים הדומים מאד לחרם הנפט ולחרם הכלכלי של הערבים.

בהחלטה שאושרה ב־6 קולות נגד 1, קבע בית המשפט כי הצעדים הכלכליים שננקטו על ידי ארצות מסויימות (שבשמן לא נקב), "אינם עולים בקנה אחד עם התחייבויותיהן במסגרת אמנות שחתמו עליהן, ונוגדים את החוק הבינלאומי".

נציג ישראל שבתאי רוזן, ונספרפילד סמית, יו"ר לשעבר של התאחדות עורכי הדין האמריקאים, טענו בשם התביעה, כי צעדים מן הסוג של חרם נפט וחרם כלכלי נוגדים את המשפט ואת המוסר.

סמית גם דרש בשם ארצות הברית אישור פיצויים בסכום סמלי של דולר אמריקאי, ופיצוי ענישה בסכום 200 מיליון דולר כפוצא למדינות הערביות.

בית המשפט פסק כי יש לחדש את הסטטוס־קוו בין הצדדים, כפי שהיה קיים לפני נקיטת הצעדים הכלכליים, והורה לערוך חקירה לגבי הנזקים שנגרמו לכל צד.

מכתבים למערכת

על לימוד שפת האידיש

בזמן האחרון פורסם בעתון מאמר ע"י הר"ב אברהם הכהן לוין ומכתבים למערכת בענין הוראת יידיש בבתי הספר החרדיים.

לא באתי להוסיף על מה שנכתב כבר, אך ברצוני לציין כי עם כל החיוב בהעלאת רעיונות ויוזמות חינוכיות מעל דפי העתון, בסופו של דבר זה עלול לרדת מעל סדר היום ולהישכח אם כהמשך לכך לא נבנים הצדדים המעשיים והצעדים שיש לנקוט להתגשמותם.

כאחד שעסק בעבר בחוץ לארץ בשטח זה ואף הוציא לאור בזמנו מקראה לילדים ביידיש, יתכן שיכולתי לתרום משהו ליישום הרעיון.

אני מציע איפוא לקיים פגישה בין כל אלה הרואים בחיוב יוזמה מעין זו ויש להם הצעות מעשיות להתגשמותה.

באופן זמני הנני מוכן לרכז את ארגון פגישה ראשונה זו ואבקש מהמעוניינים להודיעני על כך ע"פ הכתובת: ת. ד. 5322 — חיפה.

מנחם הכהן אינשטיין(?)
מנהל בי"ס תיכון בית יעקב — חיפה

*

ברצוני להגיב על מאמרו של הסופר הנכבד ר' אברהם כהן לוין הי"ו וכן על מכתב למערכת בענין חובת לימוד שפת האידיש, כאשר בין הנימוקים שהביא הסופר במאמרו היה שעטיסיות ועמקות התורה מובנת רק בשפת אידיש והיא מאבדת מערכה כשהיא מתורגמת לעברית, ולא אבין את דבריו, כלום עמקות התורה הלכה בשפת האידיש ואף היה לפני שנבראה שפת האידיש וכלום לא הבינו את עמקות התורה, וכלום אחינו הספרדים כ"י לא הבינו את עמקות התורה. ואדרבה אמר לי ראש ישיבה מפורסם שבעברית הוא מבטא יותר טוב את שיעורו.

ובאשר לנימוק של כותב המכתב שעלינו להיבדל מהחילונים, האם בגלל שהם מדברים בלשה"ק עלינו להפסיק לדבר כך אדרבה יעזבו הם את השפה, והאם בגלל שהם יושבים בארצינו עלינו לעזוב אותה ר' אם לאו מה ההבדל?

יעקב בר כוכב

*

האומנם אין היכן לצמצם בהוצאות

בעתונכם הנכבד מובאים דבריו של שר האוצר מר רבינוביץ המתריע שכבר אין עוד שום אפשרות לקצץ בתקציב המדינה, וכי אפסו המקורות לכיסוי הגרעון בתקציב. סבורני שקודם שהממשלה תפנה אל התושבים להידוק יתר של החגורה — צריכה היא לחסל אחת ולתמיד את הבזבוז המיותר של המיליארדים הסובבים שבאו ממכבש המיסים הלוחץ כל כך על האזרח הקטן, בשטחים רבים מרשים הרשויות לעצמם להתנהג כאילו הינו מדינה בנסיבות נפט עשירה, השאל נא הממשלה את עצמה מדוע צריכה מדינתנו העניה לקיים 6 רשתות שידור בנוסף לשידורי חוץ ולתחנה הצבאית. וזאת — בהתחשב במחיר הגבוה שעולה שעה אחת של שידור. בזמנו לפני מלחמת יום הכיפורים, דובר על איחוד "שידורי ישראל" עם התחנה הצבאית כדי להביא לצמצום ההוצאות, דומני שדבר לא נעשה מאז, וכך מקיימים שני הגופים מערכות כפולות כמעט של יומני חדשות כאשר הנושאים זהים על פי רוב לאור האקטואליה; בכל מקום עובדים שדרנים מקומיים ומקומיים בשליחות שתי המוסדות. הנך התהכיציות השונות והמשונות המוגשות בעת ובעונה אחת בכל הרשתות, כדי לספק את כל מיגון ערגונותיהם של התושבים.

ומה בדבר תיקון הבזבוז הגדול הנורא במוסדות להשכלה גבוהה? האם תעקוף הממשלה את הצידוק בדבר ההשתתפות הגבוהה בקיבוצים, שם מושקעים אוצרות קורח מכספי האוצר.

האם כל הנ"ל אומר שאפסו המקורות לכיסוי התקציב?!

האם תוכינה עינינו לראות בצמצום אלפי המשרות המיותרות במשרדי הממשלה?

צבי גרינבלט
צבי ברק

הזמנה מעודדת של ארגון סדרי כשרות בביה"ח הממשלתי "תל השומר"

כסימוכין למכתבו של הר"ה ע. בן ארצי, בעדיר זה, מיום ח' מר חשון דנא, צ"א סדרי הכשרות בביה"ח הנ"ל, שעליו קיבל הרב דוד רזן מב"ב ג"כ בעדו זה, ביום כ"ד תשרי דנא.

כמי שעשה שבועות, לילות כימים, ומחכן לעיתים לביה"ח הנ"ל, מוצא לנכון להבהיר את הנכון ביחס לקובלנא של הרב דוד רזן, אשר לי באים פיספוסי שדק בעלמא.

הרב ישראל קולא הינו חרד לדבר ה' ומדקדק בקלה כבחמורה, (בנו של ההג"צ רבי יצחק פלקסר, הייה המחליפו במשמרת ועוזר רב כנגדו), במו עיני ראיתי האיך שהנ"ל עובר מהחלקה למחלקה ואמנם נתקל לפעמים באטמוספירה עוינה, אולם בדרכי נועם, ובהשיר את הטעון תיקון.

עלי לציין את גישתו המיוחדת האינדיבידואלית לכל חולה שומר תומ"צ המהלכב לא אחת בבעיות שונות. וכן הסובבים את החולה, והרב קולא עושה הכל במסגרת אפשרותיו לתת את המקסימום אשר ניתן לדרוש ממנו, וברוך שזה מעל ומעבר לתפקידו.

ברם, ברור כי בכל שטח יש מקום לשיפור, והרב קולא עצמו ודאי מודע לכך. אבל ברור כי הנ"ל הינו גורם חיובי ראשון במעלה העוסק ללא ליאות לשיפור כל עינייני הכשרות והדת, ועל זה תהוקנה יהיו יישר כוחו.

ומענין לציין, לדאבוננו בביה"ח קפלן ברחובות לא קיימים כל סדרי כשרות, דבר שגורם, לחרדים המאושפזים סבל רב, וידוע לי מקרים שחולים התנגדו מלאכול בביה"ח, ודאי שלא הוסיפה לבריאותם, פלא שהללו שממונים על עינייני הכשרות, לא פעלו עדיין בנושא, כהרב קולא יראו וממנו יעשו, תהמים המוגזר בדבריכם.

יואל יוסף בוקסבוים
שכון ה"ראטעניץ(?)", חדרה(?)

*

מיום ליום

דיבורים מזיקים

התכן כי אם כישתו יעבוד מחקר בוהקודק תלה כי כנושא שרביב שתוצאתיתם היה, מחויב כי יהיו מקפאים ולא ידברו כוה, עלה על המרק החלוי להציק לנו בגרנם — רק משום שאצלנו לא הצפלנו על מלות הדבות ולא נבהר אב הלימון כמעריך לעצות ק. לדברה הנצב, כהלה זו איגה נמצאת גם על כפ ילהתהיה של שרים בכירים הראשים כאהרונה כמלה.

עניינים שונים שמצרים התלו להשיג מאתנו ותגורם עליהם צצו על השמה לאחר שאישים בכירים נהגו דרור ללשונם הדיבוד ופירסמו דברים בראיונות עם עתונאים או בשיחות עם אישים פוליטיים. הנושא הסורי נהפך עתה לדבר העובר־לסותר הרבה משום שהוכחה הפנימי הישראלי מסביב לשאלה זו היה קרלני ופומבי. כך הדבר גם בקשר לנושאי יהודה שומרון וירושלים, כאשר עדיין לא הונח לנו כן המאמץ המתיש של ההסכם עם מצרים — כבר יש בינינו כאלה ש"רק" מסתפקים ב"זריקת רעיונות", אך הללו מתגלגלים עד־כהות ולבסוף רק כעסים ורוגזים אם קיסינג'ר "מהרהר בפומבי". מה להלין עליו, אם גם אצלנו לא יודעים לשים מחסום לפה ולהתאפק מדיבורים מיותרים ומזיקים?

עכשיו נמצא ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק, על כוונת הביקורת, וזאת משום שאף הוא הצטרף לאלה שמוכרחים להשמיע רעיונות, הגם שתפקידם הרם מחייב אותם להיות מהוסגים יותר. הוא דיבר במסגרת של סימפוסיון בינלאומי על פתרונות שינאומו לחלקים מסויימים בציבור לגבי ירושלים. לשם מה דיבורים אלה? מה הם מוסיפים? במה הם מגבירים את כושר העמידה או המיקוח של ישראל? מענין רק לציין, כי הפעם מותחים בגרו ביקורת, לא רק הסיעות האחרות בעיריית ירושלים, אלא גם חברים שלו מן המערך, הסבורים שדיבר מה שלא צריך לדבר.

"החיים והמוות ביד הלשון" — כלל זה נשכח, ככל הנראה, מאנשים אלה שבמקום לנקוט בכללי זהירות מופלגים הם ממהרים למלא את החובה להשיב לשאלות.

*

פיחות של העקרון

ההצטרפות הצפויה של צעירי המפד"ל לממשלה יש בה משום פיחות נוסף בעמדה עקרונית. רק לפני שנה אמרו אלה כי הנושא של "מיהו יהודי" הוא סיבה עיקרית שלא להצטרף לממשלה. הללו פירשו להיכנס לממשלה, גם כאשר הרוב במפד"ל היה בעד השלמה מן הנציגים כן הצטרפו.

אמנם עתה, יש תירוץ בידם — כי "התירוץ להם להצטרף בכורות הנסיבות", אלא שמוזר הדבר כי הצילה שעיכבה אותם נשארה בעינה, בעיית "מיהו יהודי" לא באה על פתרונה, אולי אפילו המצורה באופן משמעותי מכיוון שאשתקד עוד אפשר היה להיאחז בתירוץ הגואל, כי הוקמה ועדת שרים לבחינת הנושא, ואילו עתה הלא ברור כבר שכל ענין הועדה איננו אלא משחק פיקטיבי, שהרי לא התכנסה, לא דנה ולא בירורה, ובמילא גם לא הביאה לתיקון כלשהו. תמוה הדבר, שהותיקים במפד"ל לפשות אינם מציגים את עצמם כאנשים עקרוניים ביותר והם כבר מבועים בתרמית הציבור כמי שהמקום בממשלה חשוב מן העקרון, אבל ה"צעירים" יושבים הלא "על תקף" של אנשי "עקרון", הנה מתברר כי אינם שונים מן האחרים. הם הסתבכו בזמנו כאשר כיסו להבטיח יותר מדי וזקוקים היו ל"תפוסה־ציבור" כדי שהציבור ישכח את ההתלהבות שבה שיחקו את "משחק העקרוניות".

מסתבר, כי צעירים במפלגות המערך מתארגנים לפעולה נגד צירוף ח"כ המר לממשלה. יהיה זה עלוב ביותר, אם אמנם לא יצורף מר המר לממשלה לא בגלל שהוא מחרים מסרבים, אלא מפני שמסרבים לקבל אותו... אמנם, זהו אפשרות ל"חוקה, אך עצם קיומה צריך היה להרתיע במקצת את צעירי המפד"ל.

*

למבצע צבאי

עובדי בתי־המלאכה של "אל־על" פתחו במוצאי־שבת לפני הכל־ליב של מבצע צבאי. 800 אנשיהם הולכו לשלוש משמרות וברגע הכבוד הודיעו כי "השתלטו על בתי־המלאכה" כדי למנוע העלות והפעלת מטוסים בידי אנשים בשלהם שיוכרו להופיע לעבודתם בתוקף צוי־קריאה לשעת־חירום.

מי שחשש כי התושיה הצבאית פסקה בישראל לאחר מלחמת יום הכיפורים, צריך כבר להירגע. ישנם מתכננים וישנם מבצעים. ישנו "אויב" ויש מי שיתייצב לסכל את מזימותיו. הממשלה כבר אינה מסוגלת להגשים את רצונה ולציבנה הסרת־אונים. אם העובדים החליטו שלא להתייצב לעבודתם, לא יועילו כל מיני צוים שנוצרו למנוע הבלות בשירותים חיוניים של המדינה, ופעולותיה של חברת תעופה לאומית, שהיא מקיימת את הקשר האוירי של המדינה עם החוץ — היא ללא ספק חיונית ביותר. אולם, האלימות שהשתלטה בחיים הציבוריים, ובציוד ביחסי עבודה — איננה נעצרת בשום מקום. עקרון אחד פועל בנמלים של הים או של האויר או בשירותים חיוניים אחרים — העקרון של איש הישר בעיניו יעשה וכל דאלים גבר.

הממשלה והגורמים האחרים ניסו ברגע הראשון לפרוץ השביתה ביאל על מלנקים בצעדים דראסטיים מהירים, אולי חשבו כי השכל הישר יגבר והעובדים ירתעו בעצמם מחומרת צעדם, אולם מסתבר, כי ההיפך מזה קורה, כאשר רואים בארקיעת פעולה מהירה כסימן־חולשה ד־לכן מגבירים עוד את הצעדים מתוך הנחה להשיג עוד יותר.

*

מסי רשויות מקומיות

פיחות רחוב פיחות, וההתייקרויות מתרמות זו בעקב זו, די־אילו הרשויות המקומיות כלהיצות במזיקה' הזה באין כישהו בשלטון המרכזי שיקבע סעב ד־להמד מדיניות קבועה שתתמנע אם המלמול זאת המעריך כעט־לכן של אלה, שבם כל כך נועד להעניק שירותים הוכחים לציבור ואינן איזה שהוא "גיה־הורי" במדינה.

בהיה האחרונים להצדיק כל מדדל ברשויות המקומיות, או לומר כי המשק שלהן מתנהל בשיא היעילות ובלא בזבוז וניפוח, אלא שהגישה היא מתורה. מחליטים על מדיניות כלכלית חדשה כל שני וחמישי, ובכל מקרה הכל מתייקר, ואילו לרשויות המקומיות אומרים תמיד לצוד, לא לייקר, לא לחפש מקורות הכנסה, הולא בכל זאת הם זקוקים למקורות מימון. ספק רב אם לאורך ימים אפשר יהיה להמשיך כך את הדברים, שכן יצטרכו להחליט אחת מן השתים או שנותנים לרשויות המקומיות לפעול כדרוש כדי להשיג כיסוי לצורכי התקציב שלהן, או הממשלה תקבל על עצמה את כל העול הזה.

ואמנם נדמה שלא יהיה מנוס מפתרון קיצוני כזה, שתבוטל הגביה הנפרדת של העיריות, באין, בעצם, כל צורך בכך. על הממשלה להחליט על הפרשה בגובה יותר מזו שהיא נותנת בין כך לעיריות, ועל ידי כך יוכלו לחסוך במנגנוני גביה גדולים ביותר, ובדרך זו ימנע הויכוח המתמיד על גובה התקציב ועל כיסויו כל פעם ש"יפורץ" עוד פיחות המחירים עולים ומתייקרים.

*

גם "אגד" מאיימת

מכיוון שזמן רב פשי היה שקט ב"חזית" שבין "אגד" הממשלה, הודיעה המוהלה הבורה זו להבריז ולהודיע על איומים בהשבתה המחמורה, אם הממשלה לא תמהר להחזיר לחברה מה שלהבטיחה מגיע למעלה ממאה מיליון לירי.

הגרבת החוגים הממשלתיים לאיומים אלה היא, כי לא זו בלבד שאין הממשלה חבה מאומה ל"אגד", אלא שאפילו הקדימה לשלם לחברה כמה סכומים על חשבון סובסידיות. קשה להתיוצות לדעת מי כאן הצודק והיכן האמת. בודאי יש לשני הצדדים נמוקים וטובות, אולם, ברור לכל אחד, כי הנהלת "אגד" יודעת לא רק לדאוג שאוטובוסים יהלכו בקווים ובכבישים אלא גם לנהל מריב ולהשיג את שלהם מן הממשלה. אנשי "אגד" התגלו כבר מזמן כסוחרים ממולחים, וזאת הן בסכומים שהם מקבלים מן הממשלה והן בהשקעות הסובות שהם עושים בחברות־בת למיניהן. החברה הראשית תמיד נמצאת בגרעונות, ואילו חברות־הבת משגשגות. זוהי מציאות בכלכלה הישראלית, מציאות ידועה לכל...

אלא שאיומים של חברת התחבורה הציבורית המונופוליסטית כמעט בכל רחבי הארץ — אינם צריכים להתקבל בקלות־דעת. טיב לראות את הדוגמה של עובדי "אל על" כאשר האווירה הציבורית מגבירה את הנכונות לנקוט בצעדים מהירים שיש בהם כדי לשתק את חיי הכלכלה והמשק ללא כל נקיפת־מצפון. מוטב כי הממשלה תעשה את הבירורים הדרושים בעוד מועד, ואם אמנם יתברר סופית שאין ל"אגד" כל סיבה להבטיח, כי אז את האזהרות שצריכים להשמיע לאחר הכרזת שביתה — ידריו כבר בעכשיו, ולא כאשר השביתה תהיה ליעבר.

*

פיטורים וחסכונות

מחר הדבר כי היקא עובדים של התעשיה, עוד העשיה בפתחיה — נבחרו הראשונים לפיטורים, והכוונה להודעות מסרו הבטחון על פיטורי שלושה אלפים עובדים שבתעשיה האוירית.

יתכן מאוד שאפשר להתגבר על היצור הבטחוני בלא העובדים הללו, אלא כאשר מדברים בארץ על כך, כי עובדי השירותים מתרבים על חשבון עובדי הייצור, הרי הגיון אומר שצריך לפטר עובדי שירותים ולהגביר לתעשיה, וכאן דווקא קורה ההפך מזה.

אומרים שארה"ב היא ארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות, ואילו כאשר חיים כאן נראה כי אווני עולים בבעירה אר על ארה"ב, אצלנו בכל יכול לקרות...